

Mr. J. Rucienius
19235 Leaveland Ave.
Detroit, Mich. 48219

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Montrealis • 1972. VI. 7 • Nr. 2000

7722 George Street, La Salle 690, Quebec, Canada • Tel. (514) 366-6220

KĄ PASAKOJA ROMO KALANTOS MOTINA:

Vilniaus "Tiesos" gegužės - 27 d. išspausdinta "Mūsų interviu" Reportoris Zenonas Lapinskas su-rado "Silvos" fabrike dir-bančią Romo motiną Ele-ną Kalantienę ir pasisten-gė padaryti su ja pasikal-bėjimą.

Pirmiausia, čia yra tin-kama vieta išaiškinti tra-giškai žuvusis kauniečio pavardę. Tai ne Talantas, ne Talandis, o pasirodo Kalantas.

Taigi korespondentas pirmiausia rado reikalin-ga atsiprašyti dėl trukdy-mo, o čia pat jis dar už-siminė apie motinos siel-vartą ir pabrėžė, kad jam girdi, nesmagu ją jaudinti.

Ką kalbėjo Elena Kala-ntienė? Galima sakyti ji pasakė tai, ko korespon-dentas norėjo. Juk dabar Vilniuje neįmanoma para-šyti "Tiesos" redakcijai, kad būtų atitaisyti kaip nors iškreipti pareiškimai. Tad ji ir kalbėjo lygiai taip, kaip dabartiniam re-

TYLŪS IR RAMŪS LIETUVOS LAUKAI...

žimui reikalinga. Ji sakė, kad turėjus keturis sūnus, o dabar likę tik trys. Du vyresnieji jau vedę, o tre-čiasias 14 metų. Romas bu-vo 19 metų. Vyresnysis Ka-lantas dirba politechnikos institute dėstytoju, antra-sis savanoriškos draugi-jos armijai, aviacijai ir-laivynui remti šaudymo treneris. Romas mokėsi 11 klasėje. Jos vyras esąs

komunistas. Koresponden-tas patiekia opiausį klau-simą: Užsienio spauda ir radio bando pavaizduoti, kad jūsų sūnus nusižudė religinių įsitikinimų ska-tinimas. Ar tiesa? Kores-pondantas rašo, kad Elena Kalantienė pareiškusi, jog "jos šeimoje nėra vietos religiniams prietarams".

Pagaliau korespondento pareiga buvo iškvesti mo-

tiną apie nusižudžius Ro-mo sveikatos stovi. Užduo-tis aiški, kaip sovietuose priimta, kiekvienam režimui nepatogiu momentu, pilie-tį apšaukti psichiniu ligo-niu, narkomanu ar šiaip iškrypėliu. Bet ši syki ko-respondentui nepavyko kiek nors efektingiau re-žimui patarnauti. Nes mo-tina apie Romą ir sveika-tos stovį tik tiek pasakė, kad kartais jis "skusdavęs nervais", kad vartodavęs vaistus. Jam taip pat sun-koka būdavo mokytis. Tai ir viskas. Motina nepaten-kino korespondento troš-kimo ir apie jo psichinę nesveikatą kalbėjo miglo-tai, o gal pats korespon-dentas jos žodžius tyčia nukreipė ta linkme.

"Tiesa" negalėjo šio per visą platųjį pasaulį nus-kambėjusio įvykio nutylė-ti, šiam laikraščiui žūt būt reikėjo suniekinėti tragiš-kiausiu būdu žuvusį jau-nuolį. Tačiau, reikia pri-pažinti, šio tikslo toli gra-

žu nepasiekto. Romo Ka-lantos tragedija slypi daug giliau, jį kiekvienam lietu-viui gerai suprantama, tai gerai suprato ir jautė jau-nuolių minios, kurios iš-ėjo Kauno gatvėse demon-struoti, tai puikiai žinoma ir visame pasaulyje iš-blaškytiems lietuviams ypatingai jaunomenei, ku-rios vienas narys turėjo taip žiauriai baigti savo jaunas dienas.

• Simas Kudirka, kuriam anglas Lorenz Kesley ra-šinėja laiškus ir dažnai jam pasiunčia įvairius siuntinėlius, kaip nosines, razinkas ar poros dolerių čekius, dabar iš Siom ga-vo laišką. Ten rašoma, kad jis negalėjęs anksčiau at-sakyti, nes jam leidžiama parašyti tik du laiškus į mėnesį. Jis dėkoja už mo-ralinę paramą ir dėmesį. Simas anglą pasveikino su Kalėdomis ir naujais me-tais, nes tasai laiškas bu-vo rašytas praeiųjų metų spalio mėnesyje.

KAI KAUNIEČIAI PROTESTUOJA, MONTREALIO LIETUVIAI NEGALI TYLĖTI.

Tragiškųjų birželio įvykių paminėjimas šiemet ruošiamas pastarųjų įvykių Lietuvoje ženkle. BALTŲ FEDERACIJOS VIEŠA DEMONSTRACIJA PRASIDĖS TREČIADIENĮ, birželio 14 d., lygiai 7 val. vak., Dominion aikštėje vainiko padėjimu prie paminklo žu-vusiems už laisvę. Po to demonstracija vyks pagrindinėmis miesto gatvėmis ir žygiuos iki Sovietų konsulato, kur bus išreikštas protestas prieš rusus okupantus. Eitynes ly-dės policijos apsauga.

KLB Montrealio apylinkės valdyba ragina visus lietuvius demonstracijoje gausiai daly-vauti ir pasirūpinti atitinkamais plakatais. Moterys prašomos pasipuošti tautiniais kostiumais.

KLB Montrealio Apylinkės Valdyba

KALBA KAUNAS...

Kas gyveno Lietuvoje prieškariniais laikais, buvo įpratęs prie šio posakio: Kalba Kaunas... Nes tais žodžiais buvo pradedamos Lietuvos valstybinės radio stoties programos. Taip, Lietuvoje žmonės buvo paskatinti dideliu įdomumu klausytis ką sako Kaunas. Atmintyje skrieja nuotrupos Kauno paskelbtų žinių. Gal kas prisimena Dariaus ir Girėno skridimą, kada viskas prasidėjo jaudinančiu džiaugsmu ir baigėsi liūdnusiminimu. Kaunas kalbėjo ir lietuviai pasidžiaugdavo savo sūnų ir dukrų laimėjimais įvairiose srityse dažnai džiuginančiuose pranešimuose daug jausmo būdavo įdedama apie krepšinio Lietuvos komandos pergalės. Tai buvo laikas, kai Kaunas laisvai kalbėjo. Bet ne visi tie pranešimai suteikdavo širdims paguodos. Atėjo žiaurūs įvairių ultimatumų ir agresijos gresmių laikai. Ir tas žinias Lietuvos žmonės išgirdavo iš to paties Kauno. Pagaliau atėjo ir toks skaudus momentas, kai tas pats Kaunas pranešė pačią žiauriausią žinią, kad svetimi tankai įsiveržė į Lietuvos teritoriją.

Ir vis kalbėjo Kaunas. Jo balsas giliai įsmigdavo į kiekvieno lietuvių širdį.

Ar nutilo Kaunas? Mes ir šiandien girdime jo balsą, jeigu ne tomis pačiomis radio bangomis, tai simboliu keliu. Kaunas kalba ir šiandien. Ir mes iš jo sukaupę sakinių patyriame apie savo tėvų žemės gyvenimą.

Jau ne pirmas kartas, kai mus jaudina žinios iš to paties Kauno. Ne viską galima nugirsti, ne viską gal ir suprantam, ką iš ten mums sako savi žmonės. Lietuvos jaunimo, lietuvių studentų nuotaikos dažnai išryškėja, kai nugirstame apie šiuos ar kitokius nepasitenkinimo esama padėtimi ženklus. Juk ne viską ir žinome. Bet pavyzdžiui neužmiršome didingų protestų vėlynių dienomis.

Ir kaip taisyklė ryškiausios žinios apie būklę Lietuvoje visada paeina iš

to paties Kauno. Aišku, čia susikoncentravo tautinės savigarbos pats didžiausias ir kiečiausias branduolys. Čia susitelkė daugiau savo skaičiumi lietuvių jaunimo tautiniu požiūriu, pasirodo, kad yra pats kiečiausias. Todėl ir klausomės ką Kaunas kalba...

Bet praėitų savačių žinios pralenkė viską, ką mes buvom girdėję iš senojo Kauno. Tik pirmieji mirksniai gali pradžiuginti, kad Lietuvoje tautinė savigarba tebėra galinga kiekvieno tėvynainio širdyje. Atsiranda geras jausmas, kad nederą abejoti dėl savo tautos likimo, kad pati jauniausioji jos karta, žaliasis jaunimas tebėra ištikimas savo senųjų didvyrių dvasiai.

Tauta, sugebanti pačiose nuožmiausiose sąlygose išauginti jaunimą patriotinėje dvasioje negali nusilpti ar žūti. Šis jausmas sustiprina mus visus, kur mes bebūtume ir kokiose sąlygose begyventume.

Ir dar svarbu pažymėti, kad ryžtingumą rodo asmenys ne iš tų prasisiekiusių sluoksnių, ne koks nors šiokioje ar kitokioje srityje pasižymėjęs asmuo, bet niekam iki paskutinei valandai nežinomas, iš tų paprastų žmonių tarpo išėjęs jaunuolis.

Bet čia pat iškyla ir susirūpinimas.

Romas Kalanta, kurio vardą mūsų laikraščiai, lygiai, kaip ir Simo Kudirkos vardą tam tikrą laiką įvairiai švebeldžiavo), - jis žuvo. Turim dar vieną kilnų vardą. Bet jo jau nėra. Jis žuvo. Žuvo svetimųjų apšmeižtas, išniekintas, o gyvųjų lietuvių jis bus mylimas amžiais... Jo nebėra ir labai gaila, kad jis turėjo griebtis tokio desperatiško žygio. Bet dar liūdniau, kad jis nepasilikęs vienas. Jo didžioji auka, patrauks paskui save ir daugiau aukų. Kiek jų bus? Kas žino? Vieni daugiau, kiti gal kiek mažiau nukentės, bet, kad baudžiamoji enkavedistų ranka pasieks daugelį. Sunku pasakyti, šimtus ar tūk-

N I X O N O K E L I O N Ė

JAV prezidentas Nixonas po pasitarimu Maskvoje, aplankęs Leningradą ir Kijevą, o taip pat pakvietęs Maskvos valdovus aplankyti Ameriką ir padovanojęs Brežnevui Cadillacą, netoli 10 000 dol. vertės, išskrido į Iraną.

Teherano sostinės aerodrome amerikiečius pasitiko pats šahas Reza Pehlevi kartu su aukštais valdžios pareigūnais ir didžiulė minia persų.

Vėliau įvykusiame bankete prez. Nixonas kalbėjo apie pasitarimus Maskvoje ir užtikrino, kad ten nebuvo kalbėta prieš bet kurią nors šalį, bet svarbiausia buvęs padarytas pirmas žingsnis į pasaulio nusiginklavinimą, vengiant aštrių susidūrymų ir kylančių ginčus sprendžiant taikiu būdu.

Varšuvoje prezidentą Nixoną aerodrome pasitiko ne tik Lenkijos aukščiausi pareigūnai, bet ir 300 000 lenkų, kurie entuziastiškai jį sveikino Nixoną šaukdami: "Sto Liat Nixonu" (ilgiausių metų). Aerodrome buvo pasakytos kalbos, prezidentas priėmė garbės parą ir kai automobiliai pajudėjo Varšuvos keliais, Nixonas staiga išlipo iš uždarą lenkų automobilio ir apsaugos nariams apstelbus, persėdė į savo atvirą automobilį ir stovėdamas sveikino Lenkijos piliečius užplūdusius gatves ir džiaugsmingai šaukiančius Nixono vardą.

Savo netikėta iniciatyva per sargybinius prasiverždamas, Nixonas pirmą kartą visoje savo kelionėje komunistinius kraštuos

tančias. Tik vienas dalykas yra tikras, kad aukų neabejotinai bus ir jų neišpasakytai gaila. Gaila tų jaunų, tik gyvenimą pradėjusių žmonių, šviesias viltis turėjusių lietuvių, kurių gyvenimas bus arba sužalotas arba juos lauks kalėjimo ir Sibiro tremties bausmės. Jų likimas negali būti pamirštas.

Taigi, Kaunas kalba ir mes jo balsą išgirstame kartais nelauktai, o dažniausia pastaruoju metu iš ten žinios ateina skaudžios.

Petr. Tarv.

suėjo į sąlyti su žmonių masę, kuri atėjo jį pasitikti ir tokiu nuoširdumu jį sveikino. Varšuvoje Nixonas buvo priimtas kaip niekur kitur, palankiai ir nuoširdžiai. Suroštame bankete svečių garbei Nixonas pasakė, kad po pasitarimu Maskvoje atviros durys parengimui visuotinos saugumo Europos konferencijos.

Dabartiniu metu gera valią turėdami visi gali tartis ir susitarti.

Polis dienų savo istorinės kelionės Nixonas grįžęs į Vašingtoną tuoj iš aerodromo helikopteriu nusileido prie Kapitolijaus, kur JAV kongreso posėdyje padarė pranešimą.

Savo ilgame pranešime apie pasitarimus, prezidentas pabaigoje pasakė, kad jis turi viltį, jog gali būti įgyvendinta taika visame pasaulyje ir žmonės dabar gyvendami atominio karo baimėje, galės ramiai atsikvėpti. Jis pabrėžė, kad pasikalbėjimais dviejų galingųjų valstybių jau įvykdyta žemėje taika, bet eilė asmeninių susitikimų ir pasitarimų taikos reikalu karo pavojus žymiai susilpnino.

Tolimesnės pastangos ir pasisakymai parodys, kiek esama geros valios pasaulio politikų tarpe. Nixonas tvirtai pabrėžė, kad nėra pasaulyje galingesnės šalies, kaip Amerika ir jis patvirtino, kad Amerika pakankamai yra stipri ir pajėgi gintis, jeigu ateity-

je to reikėtų. Bet Amerika nenori karo. Mes trokštame tik vieno, kada istorija kalbėdama apie 1972 metus juos pavadintų taikos troškimo metais.

SPAUDOS ATGARSIAI

Europos spauda labai plačiai ir įvairiai komentuoja Nixono vizitą ir dažnai jį vadina istoriniu.

Ypatingai pabrėžiamas pasitarimas dėl ginklavinimo lenktynių sustabdymo, apie atominę ginklų (balistinių) raketų gamybos apribojimą ir t.t. Tarp kitko pabrėžiama, jog buvo nuostabiausia ir tikrai istoriška, kai Maskvoje buvo leista kalbėti per televiziją "agresoriui", kapitalistinės šalies prezidentui į komunistinę liaudį.

TERORISTAI TEL AVIVE

Izraely netoli Tel-Aviva aerodrome nusileidus prancūzų lėktuvui, išlipę 3 japonai, išsiėmė iš savo bagažo automatinius šautuvus ir granatas, ir pradėjo šaudyti ir mėtyti granatas į 300 žmonių minią. Užmušti 26 žmonės ir 70 sužeistų.

Pasirodo, kad tai būta teroristų pasivadinsiu "Raudona žvaigždė" iš Beiruto, kur yra jų centras. Du teroristai buvo suimti o vienas pabėgo... Iš apklausinėjimo paaiškėjo, kad kerštauja už užmuštus arabus teroristus pagrobėjusius Izraelio lėktuvą.

Izraelio premjerė G. Mayer apkaltino Libaną už teroristų globą.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle 690, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$7.50, visur kitur - \$8.00.
Rėmėjo prenumerata - \$12.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Administratorius F. P. Paukštaitis.
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LA SALLE 690, QUEBEC.

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonę. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

REDAKTORIUS J. PETRENAS

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

BALYS PARAMSKAS SULAUKE 65 METU AM- ŽIAUS

Balys Paramskas, kuris šiuo metu gyvena Vashingtone sulaukė garbingo amžiaus. Jo artimieji ta proga aplankė jo namus ir solenizanto žmonos Natalijos, vaišiniami, turėjo progos jį pasveikinti ir iškelėti jo visuomeninius nuopelnus.

Balys Paramskas gimė 1907 metais gegužės 6 d. Rygoje. Jis baigė Šiaulių gimnaziją, o vėliau Vytauto D. universiteto teisių fakultetą.

Nuo 1930 metų B. Paramskis ėjo "Varpo" direktoriaus pareigas. Felicija Bortkevičienė, kurios nuopelnai lietuvių spaudai apšviesti, o liberalinio sparno laikraščiams ypatingai yra išimtinai dideli, laikui bėgant buvo reikalinga pagalbos. Viena rimčiausių Lietuvoje spaudos leidyklų ilgainiui išsiplėtė, darbas pasidarė sudėtingesnis ir, suprantama pati viena F. Bortkevičienė jau negalėjo visus reikalus tinkamai sutvarkyti. B. Paramskui vadovaujant "Varpo" bendrovė sparčiai augo ir tvirtėjo, nors tuometinės spaudos darbo sąlygos ir nebuvo palankiausios. Juk nepaslapstis, kad anuomet "Varpo" leidinių prenumeravimu ir skaitymu daugelis vengė garsintis. Dėja, taip buvo.

Balys Paramskas yra valstiečių liaudininkų sąjungos žymus narys ir aktyvus visuomenės bei politikos veikėjas. Šiuo metu jis dirba Kongreso bibliotekoje ir pastoviai dalyvauja politinėje veikloje. Kartu su jį sveikinusiais suaktyvėjęs svečiais, galime palinkėti jam ilgiausių ir vaisingiausių metų.

Algis Regis pasižymėjęs kovotojas dėl lietuvių 1972. VI. 7

teisių Chicagos R. katalikų Šv. Kazimiero kapinėse. Jis Gage parke padarė platų pranešimą apie vis blogąjančią padėtį. Jo raporto pasiklausyti susirinko apie 300 lietuvių, kurie savo laiką buvo nupirkę sklypus Šv. Kazimiero kapinėse. Iš minėto pranešimo paašškėjo, kad esama įvykių, kurie negali nejudinti lietuvių. Vietos arkivyskupijos parėdymu buvo atplėšti penki akrai žemės ir atiduoti lietuviams svetimiems tikslams. Už tuos akurus lietuvių savo laiką sumokėjo pinigais, kapines sutvarkė ir jautėsi tos žemės pilni savininkai. O dabar, jiems visai nepranešus ši žemė buvo nusavinta ir atiduota kitiems. Tai neteisėtas žygis ir nusikalstamas darbas, kurio pasekoje lietuvių aiškiai liko nuskiriami. Tada suprantama, jog lietuvių nusiminė. Lygiai lietuviams nesmagu, kad minimose kapinėse tvarka vis blogėja. Jauni vanda-lai, niekieno netrukdomi, ardo įrengimus ir teršia aplinką.

ALGIS A. REGIS

Lietuviams griaužu, kad arkidiecezija tyčia stengiasi lietuvius paniekinėti. Štai atitinkamoje vietoje buvo šių kapinių steigėjų paminklas. O dabar toje vietoje arkidiecezijos parėdymu imta laidoti svetimtaučius. Tuo būdu paniekinamas steigėjų atminimas ir tiesioginiai įžeidžiami lietuvių jausmai.

PASKAITININKAI JAUNIMO KONGRESE

II PLJK atidarymo akademinėje programoje, vadovaujamoje dr. Algio Norvilo, skaitys paskaitas šie prelegentai iš JAV:

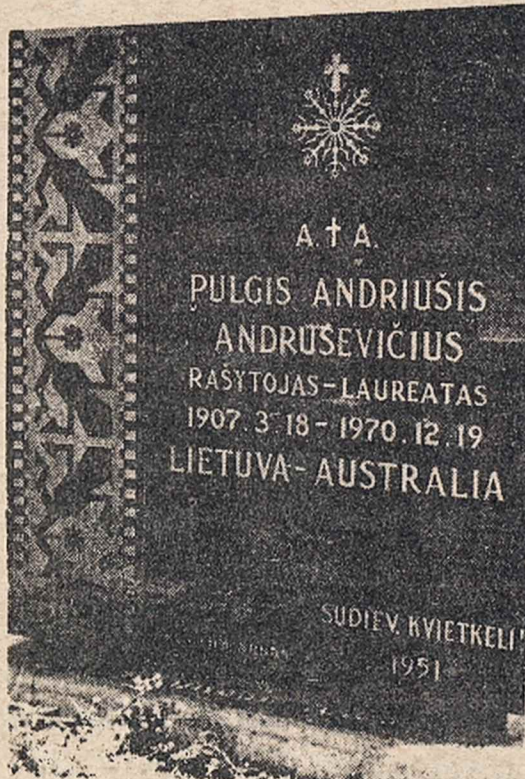
Gintarė Ivaškienė - Ka-daryti, kad vaikai kalbėtų ir rašytų lietuviškai; Dr. Leonardas Dambriūnas - Lituanistika; Nastutė Umbrazaitė ir Ilze Kalniņš - Baltų jaunimo bendradarbiavimas; Arvydas Barzdukas - Bendruomenė; Marija Saulaitytė - Lietuviška kūryba išeivijoje; Algimantas Gečys - jaunimo vaidmuo Lietuvos laisvės siekime; kun. Kaz. Pugevičius - Lietuviai ir kylantis etninių grupių sąmoningumas.

Iš Australijos; Jūratė Reizgytė - Jaunimas ir spauda; Henrikas Antanaitis - Kokie mes būsime 2,000 metais?

Iš Kanados: Irena Lukoševičienė - Tėvų-vaikų santykiai išeivijoje; sesuo Ignė Marijošiūtė - Jaunimo ansambliai.

Iš Brazilijos, kaip jau buvo rašyta A. L. Balse, kun. Antanas Saulaitis, skaitys apie lietuvių jaunimą išeivijoje: prasmės bei esant.

MARIJONA RAKAUSKAITĖ, Lietuvos operos daininkė, sulaukė 80 metų amžiaus. Ji yra iš Chicagos ir savo laiką buvo populiari operos daininkė. Dabar ji gyvena Lietuvoje ir jos šia sukaktį mini vietiniai laikraščiai iškeldami jos nuopelnus Lietuvos operos veikloje pradiniais metais.

PULGIUI ANDRIUŠIUI PAMINKLAS AUSTRALIJOS KAPINĖSE

- PROF. V. KLEMAS, New Yorke Institute of Environment Science sušauktoje konferencijoje, vadovavo vienos sekcijos posėdžiam ir skaitė paskaitą apie natūros išsiliejimų daromus užteršimus.

JUOZAS ŽILEVIČIUS SULAUKĖ 80 METŲ.

Kompozitorius ir ypatingai pasižymėjęs muzikologas bei lietuviškos muzikos srityje veikėjas Juozas Žilevičius sulaukė 80 metų. Lietuvių visuomenė dideliu nuoširdumu mini šias sukaktuves. Labiausia Amerikos lietuviai jautriai vertina J. Žilevičiaus darbus, nes kompozitorius čia gyvena apie keturias dešimtis metų. Jo dėka čia buvo organizuojamos lietuvių dainos šventės, buvokeliamas jo įtakoje muzikinis lygis lie-

tuvių tarpe. O pastaruoju metu J. Žilevičius išimtinai didelę darbą atliko suorganizuodamas Chicagoje Lietuvių Muzikologijos Muziejų. Čia J. Žilevičiaus rūpesčiu surinkta net 400 eksponatų, kurių tarpe esama retų lietuvių muzikos istorijai brangių daiktų, kurie byloja apie jau atliktus šioje meno srityje žygius. J. Žilevičius savo laiką buvo Kaune Valstybės teatro direktorius, Klaipėdoje profesoravo vietinėje muzikos mokykloje. Pažymėtini J. Žilevičiaus nuopelnai lietuviško muzikinio folkloro telkimo srityje.

SOLISTAI D. STANKAITYTĖ IR S. BARAS TARP LIETUVAIČIŲ AUSTRALIJOJE.

Visa eilė Amerikos laikraščių, tame tarpe Chicago Tribune, savo apžvalgose suriša tuos du vardus. Sakoma, kad skaudžiuosius Lietuvos pastarųjų savaitę įvykius apžvelgdami nenoroms prisimenami ir Simą Kudirką, nors daugumas amerikiečių vėlytų apie tai pamiršti. Tai du ryškūs atvejai, kurie parodo gilų laisvės troškimą, koks viešpatuoja Lietuvoje. Kaip prieš porą metų, būtent 1970 metų lapkričio mėnesyje pasaulis buvo sukrėstas žinios apie Lietuvos jūrininko Simo Kudirkos išdavimą rusų kankinimams, taip pat ir dabar Romas Kalandis, pasirinkęs žiauriausių kančių mirtį - susideginant, dar ryškiau parodė lietuvių tautoje viešpatuojančias nuotaikas ir pasiryžimą išsivaduoti iš rusų jungo.

Abiejų jaunų lietuvių tragedijos yra skaudžios. Simas Kudirka, pasiryžęs patekti į laisvąjį pasaulį, patyrė sunkiausią nusivylimą. Jis giliai tikėjo kad laisvoji Amerika jį supras, kad jos žmonės jam pagelbės išsivaduoti. Bet jo viltys labai greitai išblėso. Biurokratiniai sluoksniai buvo akli ir kurti Simo šauksmams. Dabar Romas be žodžių, be skundų tyliai atidavė save liepsnoms.

Iš tikro tie du vardai neatsitiktinai sugretinami. Jie bus dažnai minimi kartu, greta vienas kito.

PASTANGOS IŠNIEKINTI ROMĄ KALANTĄ

Gegužės mėnesio įvykiai Kaune, geg. 14 Romo Kalandos susideginimas sode ties teatru Kaune (tikroji susideginusio jaunuolio pavardė Kalanta, ne - Talanta), tebekelia viso pasaulio dėmesį.

Spauda skelbia: tūkstančiai jaunuolių Kauno gatvėse grūmėsi su sovietų saugumo daliniais ir tai vyko dėl gegužės 14 d. susideginus "politinio protesto reiškiui" - Romui Kalantai. Gegužės 19 d. riaušininkų tramdyti buvo atsiradę parašiutininkai bei kariuomenės daliniai. Be to, dar pridurta, kad asmuo, perdavęs telefonu žinią į Maskvą, buvęs tris valandas tardytas saugumo įstaigos pareigūnų. Šeštadienį, geg. 20 d., žinią apie įvykius pateikęs "Kauno Tiesos" dienraštis (jis nesiunčiamas į Vakarų - E.). - jis teigė, kad Kalanta buvęs protiniai nesveikas, vartojęs narkotikus. Dėl to informatoriai to dienraščio žinią aiškinę, jog ją paskelbus norėta sukompromituoti lietuviškąjį jaunimą ir ta pačia proga pasistengti, kad Kalanta nevirstų didvyriu. E.

"LIETUVĄ SUKYLA PRIEŠ MASKVOS REŽIMĄ" - "Priešsovietiniai sprogimai Sovietų Sąjungoje" - stambiom antraštėm geg. 22 skelbė Neapolio pagrindinis dienraštis "Roma". Žinios pateiktos

dienraščio pirmame puslapy. Šalia idėta ir kitas straipsnis apie "Mažos tautos drąsą" (apie tautą, jos okupaciją, Vilnių, santykius su lenkais ir kt.). Str. autorius - Matio Trantomano. Čia pat idėtas, per dvi skiltis, ir Lietuvos žemėlapis pavaizduoja pilnutinę etnografinę Lietuvą, ne tik su Kaunu, bet ir su Vilniumi bei kitais didesniais ir mažesniais miestais. E.

ĮVYKIAI LIETUVOJE - KANADOS, VAK. EUROPOS SPAUDOJE

Toronto, Kanadoje, dienraštis "The Globe and Mail" geg. 22 d. skelbė AP žinią, skelbęs dvi antraštes: "Romos katalikas susidegina" ir "Tūkstančiai maištininkų Lietuvos mieste". Apie riaušes rašė ir kiti Toronto, Montrealio ir kt. Kanados miestų laikraščiai.

D. Britanijos, Londono ir kitų miestų spauda apie riaušes Kaune skelbė plačias informacijas. Visos žinios idėtos geg. 22 d. "The Times", pagrindinis dienraštis Londone, skelbė: "Jaunuolio mirtis kelia riaušes Lietuvoje". Pasi naudota dviejų agentūrų, UPI ir Reuterio žiniomis. Reuterio atstovas pažymėjo, kad "žinios apie riaušes Kaune buvo pasklidusios gandų formoje, visose trijose Baltijos valstybėse". E.

DEMONSTRACIJOS JAV MIESTUOSE

Cleveland mieste įvyko pirmoji lietuvių demonstracija, geg. 22 d., patyrus apie Romo Kalandos susideginimą ir po to sekusias riaušes Kaune. Demonstracijas surengė lietuvių Jaunimo Žygio už tikėjimo laisvę organizacija. Demonstracijos vaizdai tą patį vakarą parodyti televizijoje. "The Plain Dealer" idėjo nuotrauką geg. 23, gi geg. 25 d. ir vedamąjį.

Čikagoje lietuvių demonstracija įvyko gegužės 24 d., trečiadienį. Dalyvavo apie 3000 lietuvių. Įvyko ir gedulo eiseną, nešant juodą karstą, plakatus. Kalbėjo vysk. V. Brizgys, ALT pirm. dr. K. Bobelis ir kt. Dalyvavo ir įvairių pavergtų tautų atstovai, taip pat tarė žodį.

Demonstraciją organizavo ALT-bair Liet. Bendruomenės Čikagos apygardų valdyba. Abiejose demonstracijose dalyvavo nemažai lietuviškojo jaunimo.

AMERIKIEČIU SPAUDOS ATSIĖPIMAI

Rytinėse, gegužės 22 d., laidose amerikiečių laikraščiai idėjo pagrindinius, iš tolo matomus, šūksnius. Sakysime, didžiausias "Los Angeles Times", per visą pirmą puslapį: Russ Quell Riot / Rusai maišina sukilimą / Hundreds Arrested in Lithuania / Šimtai areštuoti Lietuvoje. Apačioje idėtas Lietuvos žemėlapis, su ryškiai pažymėtu vienuinteliu Lietuvos miestu: KAUNAS, jį storai pabraukus.

Tekste rašoma, kad šiuo laiku, kai JAV prezidentas lankosi Maskvoje, 300,000 gyventojų turinčiame Lietuvos mieste Kaune susidegino 20 metų fabriko darbininkas Romanas Kalandas. Riaušės kilo jo laidotuvių metu. Vienas policininkas užmuštas akmenimis, šimtai demonstrantų areštuoti. Sukilimo numalšinimui rusai pasiuntė sunkiai ginkluotus dalinius.

Rašinio autorius Murray Seeger, rašantis iš Maskvos, sako kad daugumoje demonstravo jauni žmonės, ir kad Lietuva buvo Sovietų Rusijos pavergtą 1940 metais.

Idomu ir mums įsidėmėtina, kad apie Lietuvą kalba kaip apie atskirą valstybę, kas paskutiniu laiku amerikiečių spaudoje retoka: dažnai pažymėdavo, esą Lietuva įsijungusi į Sov. Rusiją, ar pan.

Tos dienos kitas stambus Los Angelėje išleidžiamas amerikiečių dienraštis "Herald Examiner" padėjo antgalvį: Lithuanian Rioters Ask Freedom / Lietuviai sukilėliai reikalauja laisvės /.

IŠPLA TINTA DAUGYBE ATSIŠAUKIMU

Demonstrantai, svetimiesiems dalino anglų kalba parašytus, gerai atspausdintus / taip greitai / atsišaukimus, pranešančius, kad Sovietų Rusijos komunistų partijos pirmas sekretorius Leonid Brezhnev pasiuntė į Lietuvą para-

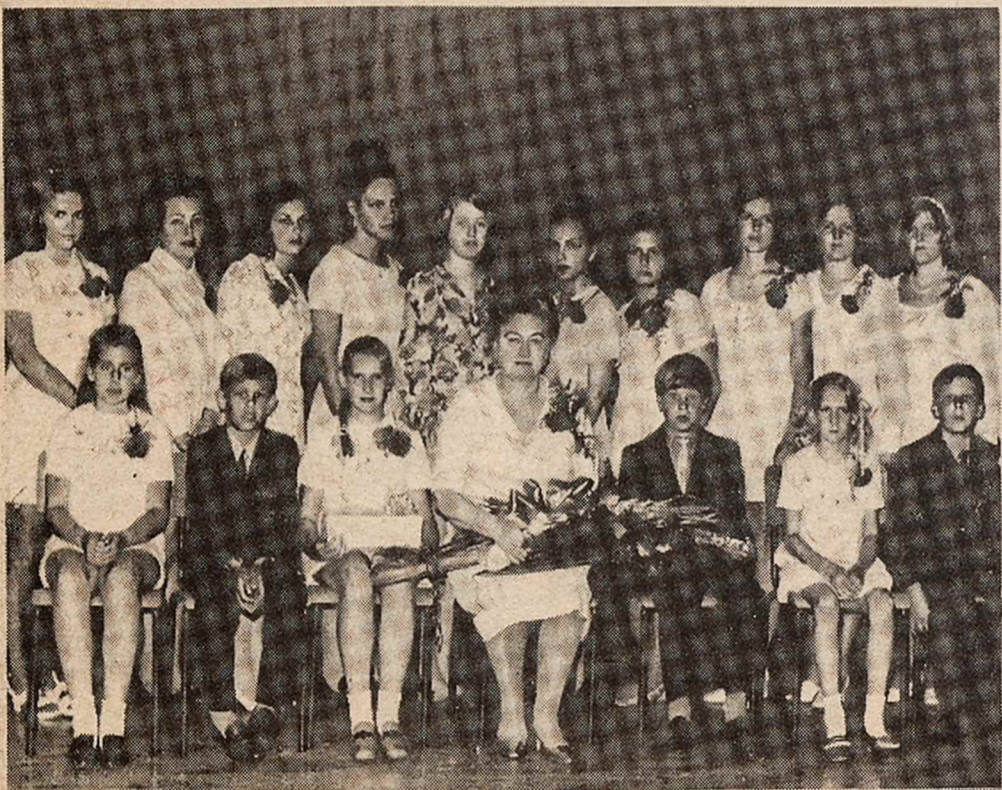
šiutininkus sukilėliams malšinti. Lietuviai protestuoja prieš nuožmų jungą, slegiantį Lietuvą ir visus kviečia siųsti telegramas Prezidentui Nixon į United States Embassy Moscow, prašant pasmerkti sovietinių rusų vartojamą brutalumą prieš Lietuvius. Pasirašė: Lithuanian American Youth Council, Los Angeles, Calif.

Ryšium su prel. Hubert Maino straipsniu apie pavergtąsias tautas "The Detroit News" dienraštis, visą eilę skaitytojų redakcijai siuntė padėkos laiškus. Vienas skaitytojų, Alfred V. Russas, geg. 22 d. rašė: gerai, kad protestuojame dėl likimo tautų, kurios savo metu buvo laisvos ir nepriklausomos. E.

"The Detroit News" dienraštis gegužės 25 d. idėjo pasikalbėjimą su Romu Sakadolskiu, II Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso ruošą, numatomą programą, dar pridūrė, kad ypatingai šiuo metu lietuviai, ypač gi jų jaunimas numato reikštis dar veikliau, pozityviau. Esą, Lietuvos klausimas suaktualėjęs ypač pastaruoju metu, kai prieš dvi savaites Kauno miesto sode, ties teatru, viešai susidegino 20 m. amžiaus jaunuolis. Sakadolskio žodžiais, "arba laisvas tautų apsisprendimas, tai realus dėsni arba... mes gyvename melu pagrįstame pasauly". E.

SIMAS KUDIRKA ir jo likimas vis tebejaudina JAV gyventojus. Vienas jų, M. Seavers, iš Buffalo, N. Y. parašė laišką "The Christian Science Monitor" dienraščiui Bostone (laiškas paskelbtas geg. 9 d.). Skaitytojas, atpasakojęs S. Kudirkos atvejį, jo bylą, stebisi, kodėl apie jį šiuo metu nedaug rašoma. Esą, daug kas norėtų žinoti, kaip Simas dabar jaučiasi, kokia jo sveikata, kaip laikosi jo šeima ir pan. Seavers nurodo: reikia daugiau spaudos žinių apie Kudirką, nes būtina jį apsaugoti nuo sunkumų kėlėjimo (stovykloje) ir reikia siekti jo išlaisvinimo.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Lietuvos Operos sol. Elzbieta Kardelienė muzikos studija, birželio 17 d. Aušros Vartų parapijos salėje rengia savo auklėtinių metinį koncertą. Pradžia 7 val. vak. Vaizde E. Kardelienė tarp savo gausių mokinių.

DĖMESIO PENSININKAI

PAKELTAS GARANTUOJAMŲ PAJAMŲ MINIMUMAS

IKI 150 DOLERIŲ MĖNESIUI (PAVIENIUI PENSININKUI)
IR IKI 285 DOLERIŲ MĖNESIUI (VEDUSIEMS PENSININKAMS)

IR... JEI PRAGYVENIMO IŠLAIDOS KILS... PENSIJŲ MOKĖJIMAI DIDĖS

- ☐ pensijos ir pensijų priedai yra jau pakelti ir skirtumas bus gražinamas nuo sausio mėnesio, kad būtų išlyginamas pragyvenimo išlaidų pakilimas...
- ☐ ir ateityje, jei pragyvenimo išlaidos didės ir pačios pensijos bus atitinkamai nustatomos, kas balandžio mėnesį...
- ☐ visi 1.8 milijono pensininkų gaus savo pensijas ir priedus atitinkamai nustatytus, keičiantis pragyvenimo išlaidų dydžiui...
- ☐ 1 milijonas 65 metų amžiaus ir vyresnių (apie 60% visų pensininkų) gaus pakėlimus, įeinančius į maksimalinius ar dalinius priedus...
- ☐ dar kitas 100.000 pensininkų, turės pirmą kartą teisę į priedus, nes jiems yra leista padidinti pajamas.

Kurie turės teisę į priedus?

Visi gaunantys pagrindinę senatvės pensiją liepos mėnesį gaus informa-

cinę medžiagą ir Supplement Application formą (priedui prašyti), kur galės matyti ar turi teisę priedui gauti.

Jūsų senatvės pensija.

Jūsų gautame gegužės mėnesio mokėjime dar negavote pakėlimo.

Gaudami birželio mėnesio mokėjimą, kartu gausite pakėlimo priedą nuo sausio iki gegužės mėnesių \$ 14.40
Reguliarus, naujas mėnesinis mokėjimas \$82.88

Iš viso gausite birželio m. \$97.28

Jūsų senatvės pensija su priedu

Tiems, kurie gaunate maksimalinį mokėjimą sujungtoje formoje, senatvės pensijos ir garantuojamų pajamų susidarys iki 150 dol. pavieniams asmenims arba ir vedusiems, bet vienam iš jų nepasiekusiam pensijos amžiaus

ir vedusiai porai 285 dolerių jei jau abu yra pensijos amžiaus, t. y. 142.50 dol. kiekvienam.

Tie, kurie jau gauna dalinį priedą, taip pat gaus tokią pat padidintą sumą, bet ne naująjį maksimalinį priedą kaip v irš paminėta.

Jūs už gegužės mėnesį gaunamu čekiu dar negausite pakėlimo.

Jums mokamas čekis už birželio mėnesį jau bus nauja pakelta rata ir kartu bus gražinamas skirtumas nuo sausio mėnesio.

Jei reikėtų daugiau informacijų?

Daugiau informacijų Jums bus pasiūsta birželio mėnesio viduryje. Taip pat galite gauti informaciją artimiausioje "Regional Old Age Security" įstaigoje, kuri yra kiekvienos provincijos sostinėje.

John Munro

Minister

Health
and Welfare
Canada

Ministre

Santé et
Bien-être social
Canada

PRIEŠ 50 METŲ

PETRAS LELIS

BĖGIMAS IŠ LIETUVOS

Sovietų armijoms artinantis prie Lietuvos ribų, jau liepos pradžioje prasidėjo didysis "exodus" į Vakarus. Pirmiausia vokiečiai evakavo iš rytų savo civilinius tarnautojus su šeimomis, vėliau traukinių ešalonai ėjo iš Rusijos, vežant kazokų, ukrainiečių, kaukaziečių ir kitokių vokiečių kolaborantų šeimas ir uniformuotus policijos dalinius. Daug jų važiavo ir paprastuose vežimuose su skurdžia manta ir viršuje susodintais vaikais. Gaila buvo jų žiūrėti – jie bėgo nuo mirties nes žinojo, kad sugrižę rusai visus buvusius vokiečių kolaborantus šaudė be išimties.

Lietuvos ūkininkas suaugęs su savo žeme, niekuomet nenorėjo jos palikti. Jis galvojo: "jei žūti, tai tik savo žemėje". Valdininkai ir inteligentai buvo sovietinę sistemą geriau pažinę ir manė, kad "geriau varginga laisvė negu dvasios vergija". Tuo siaubingu momentu kiekvienas apsisprendė pagal savo intenciją. Joks patarimas ar nurodymas iš kur jis bebūtų, to apsisprendimo nebūtų pakeitęs. Susirūpinęs savo šeimos likimu, nuvykau į Šiaulius ir užsirašiau ten lietuvių inžinierių, per Bauhuette, organizuojamą kelionę į Vokietiją, bet greit patyriau, kad iš jos niekas neišeis, nes važiuojant su šeimomis maisto klausimas buvo neišspręstas. Tuo metu buvo sunku jau maisto kur nors nusipirkti. Pernakvojęs pas miesto inž. A. Gargasą, tikriau tariant daugiau pusę nakties praleidę slėptuvėje, rytą grįžau nusivylęs į Panevėžį.

Norint leistis į tolimesnę kelionę reikėjo iš anksto apsirūpinti maisto atsarga. Apvažiavęs gimines, kaimuose, gavau lašinių, kumpių, rūkytų dešrų ir džiovintų sūrinių ir sukrovęs viską į du lagaminus liepos 15 d. išvažiavau, palikęs savo ūkį ir namus Dievo valiai. (Žmona su vaikais anksčiau buvo išvažiavę į Mažeikius). Vokiečiai buvo anksčiau paėmę iš ūkio abu arklius, o berną Kazuką nušovė, tai ūkį buvau išnuomavęs F. Žičkui. Atėję bolševikai išvežė jį į Sibirą, o mano 12 ha ūkį ir namą nusavino įrengę ten gyvulių kraujo tyrimo stotį. Vistiek džiaugiuosi kad dirbdamas 20 metų "buržuazijai", visas savo santaupas paaukavau "liaudžiai".

Kelionė traukiniu buvo varginga. Platformos prikrautos sunkiai sužeistų karių, kurie, saulės kepinami, vaitojo ir šaukė. Moterys matydamos jų kančias verkė. Stotelių viršininkai ir telegrafistai išvargę. Wehrmachto kareivių komanduojami, sušilę laskė, ilgai šaukė telefonais ir Morzės aparatais. Su manim važiavo dar seseuo Stasė (dabar Ališauskienė, Montrealyje). Ji nors būdama studentė – apsisprendė "exodui". Šiauliuose susitikom atvykusią iš Mažeikių žmoną, kuri pasakė kad iš Šiaulių važiuoti į va-

karus vokiečiai neleisdžia bet galima važiuoti aplinkinių kelių, pro Joniškį ir Mintaują. Išvažiavome į Mintaują, bet nuvažiavome į Rygą, kur prabuvom keturias dienas. Mūsų viešbutis buvo netoli stoties ir vieną naktį prižadino baisus sprogimas stotyje. Rytą nuėję į stotį matėm viduje apgriautas sienas, lubas ir kraujo klanus. Per sprogimą buvo užmušta pora žmonių ir keletas sužeistų. Sovietų agentai buvo padėję "apsaugon" lagaminą su sprogstama medžiaga ir laiko užtaisais.

Važiuojant mums garlaiviu į pajūrį – Bolderają, daug kur matėm latvių kareivius – naujokus treniruojant, o Bolderaja vasarvietėje – ištisi jų pulkai. Mus stebino tiek daug garlaivų ant dėnio matytų aukšto laipsnio karininkų SS uniformose su latvišku ženkliu ant rankovių. Jie labai susidomėję skaitė "Jaunakas Zinas". Per petį pamačiau jų laikraštį stambiaj antraštę "Atentatas prieš Fueherį". Atsidusom ir mes, nes pagalvom, – gal nebereikės mums bėgti svetur. Ryga gražiausias Pabaltėje miestas, bet jos gyventojai latviai, gal tik karo metu, buvo labai pikti ir nemandagūs. Valdininkai, policininkai, vežikai neatsako, tik piktai sumurma latviškai, jei juos užklausi kokiuo reikalu ne latviškai. Gelžkelio stotyje mažiau latvių žandarų stumdantčius vokiečių kareivius. Latviai turėjo savo kariuomenę, SS uniformose, tai jie jautėsi ponai savo krašte ir vokiečiams nesilankstė. Vėliau, važiuojant per Rytprūsį daug kur sutikome latvių kareivius vokiečių uniformose – jie latvių pabėgėliams daug padėdavo. Nei vieno lietuvių nesutikom. Lietuviai negalėjo suorganizuoti SS legiono ne tiek dėl "politinio subrendimo" kiek dėl organizacinio silpnumo.

Iš Rygos atvažiavom į Mažeikius liepos 23 d. ir pradėjom ruoštis tolimesnei kelionei, bet žmonos tėvai, gailėdami mažų vaikų, – atkalbinėjo mus. Žinodami, kad Vokietijoje trūksta maisto, miesto labai bombarduojami ir su vaikais turėsime didelį vargą. Pagaliau nusprendėm kad žmona su vaikais pasiliks kol kas pas tėvus, o aš vienas važiuosiu Vokietijon "apsižiūrėti". Sesuo išvažiavo į Palangą pas kitą seserį – Knys-tautienę ir jie pabėgo iš Lietuvos kiek vėliau.

Atvykęs į Kretingą apsistojau netoli stoties ir laukiau progos pereiti sieną. Vokiečiai uždarė sieną ir neleido niekam išvažiuoti išskyrus geležinkelio tarnautojus kurie buvo jiems reikalingi. Kretingoje atsirado daug pabėgėlių kurie visai kombinaravo pereiti sieną – vieni ėjo naktimis slaptai, kiti davė kyšius vokiečiams. Man pavyko "įsiterpti" tarp gelžkelių ir rugpiučio 1 d. sieną pervaziuoti. Laukimas buvo nemalonus. Priekiniai vagonai prikimšti žmonių su ryšuliais ir mažais vaikais, kurie nuolat rėkė. Ant grindų, susėdę ar sugulę, keleiviai pasakojosi savo bėdas. Vagone oras tvankus – panašu į trėmimą į Sibirą. Maždaug po paros laukimo, traukinys pajudėjo ir po 10 minučių buvom Vokietijoje. Klaipėdoje vėl kelias valandas laukėme sėdėdami ant šiaudų vagone. Gelžkelių vokiečiai sakė kad tai paskutinis traukinys ir išvykusieji nebegalės grįžti. Kiti pasakojo apie rusų prasiveržimą į Suvalkiją ir parašiutininkų išmetimą Rytprūsioje. Traukinys lekia per Rytprūsio lygumas vis tolyn ir atsiskyrimas nuo šeimos darosi vis skaudesnis. Guliu ant vagono stogo ir galvoju grįžti atgal. Bet kaip? Netoli Alenšteino sutikom vienoj stotelėj karišką traukinį prikrautą

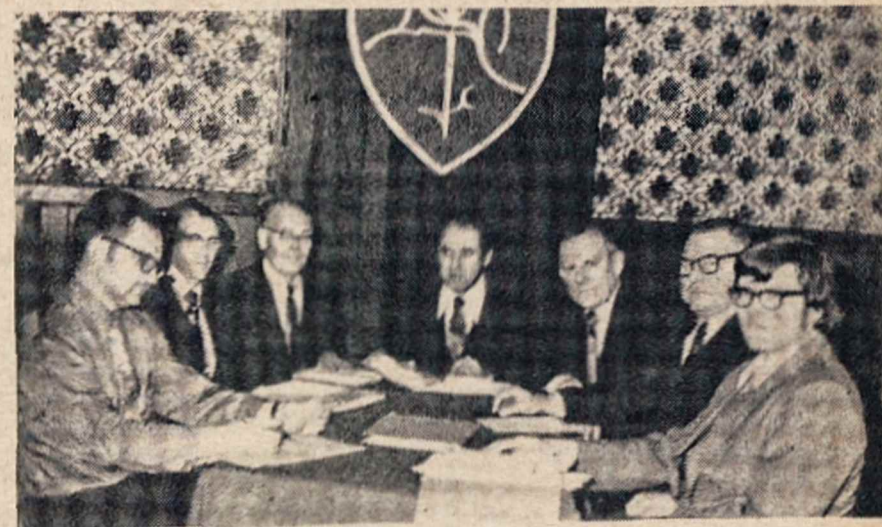
tankais ir patrankomis. Staiga nušokęs nuo stogo, pagriebiu savo lagaminą ir iššokęs į karišką traukinį – važiuoju atgal. Niekas manęs nei žiūrėjo, nei matė.

Atvažiavus iki Koršun stoties išlipau nes girdėjosi stiprus šaudymasis. Stotyje sutikau ir porą lietuvių pabėgėlių iš Suvalkijos. Jie man pasakė: "kur tu begriši kad rusų partizanai gelžkelių išardė Tilžės link".

Prasnaudęs stotyje ant suolo visą naktį, rytą išėdau traukinį einantį į Breslau. Dar bar man nesvarbu kur nuvež, kad tik būtų nepertoli nuo Lietuvos. Po ilgos kelionės atvažiavęs į Breslauniekur neradau viešbutyje vietos tai vėl teko nakvoti stotyje ant suolo. Jau ketvirta naktis be miego. Rytą atpiovęs gabalą lašinių išėjau ieškoti kambario. Parodžius viešbučio tarnautojui lašinius kambarys tuoj atsirado, ir galėjau kelias dienas pailsėti.

Pastoviam apsigyvenimui – butui ir maisto kortelėms gauti, reikėjo turėti apsigyvenimo leidimą – Zuzugsgenehmigung. Pirmiausia reikėjo susirasti darbą. Nuėjęs į Arbeitsamtą pamačiau ilgas eiles stovinčių žmonių, daugiausia svetimšalių, kurie ieškojo darbo. Netiek tas darbas tada buvo svarbus, kiek leidimas apsigyventi. Vaizdas ten buvo neviliojantis. Vokiečiai ūkininkai, biurgeriai, ir vokiečių šeimnininkės rinkosi, čiupinėjo tuos svetimšalius kaip vergus persų turgavietėje.

Mano užpildytoje blankoje prie žodžio Beruf, buvo įrašyta Bauingenieur, tai mane pirmiausia pašaukė "Besprechungi" ir pasakė kad Krupo fabrikui reikalinga inžinierių ir kad aš ten važiuočiau dirbti. Tas fabrikas buvo prie Markstaedto, 20 km atstume nuo Breslau. Gavęs darbo kortelę tuoj ten ir nuvažiavau.

JAV LB Detroito apylinkės valdyba: is kaires: J. Senbergas, J. Urbonas, M. Stonis, V. Selenis, K. Gogelis, A. Misiunas ir R. Selenis.

Hamiltono Vysk. M. Valanciaus mokyklos mokyt. A. Volungiene su savo desimtokais.

Nuotrauka M Borusienės.
NEPRIKLAUDOMA LITUA

M. C A P K A U S K O

D A N G A U S H O R I Z O N T A I

(NAZARETO MALŪNAS)

(Žiūr. nr. 1281)

Vos prašvitus atvyko Rapolas ir atsikėlė Darata. Vaikas irgi jau verkė, kuris, matyt, buvo pažadintas, nes rytais jis niekada ne-
verkia ir taip anksti nesikelia. Rapolas
džiaugėsi, kad naktis praėjo ramiai ir man
nieko neatsitiko.

Darata su Rapolu skubėjo į kažkokį kai-
mą, pas savo gimines. Sakė, kad daug darbo
pas juos, nes ištekanti Daratos pusseserė.

- Vyksim visi į vestuves, - džiaugėsi
Rapolas, - vaisės bus tikrai šaunios. Beveik
visa miestelio grietinėlė pakviesta. Klebo-
nas, urėdas, veterinorius, policijos vadas.

Segdamosi lietpaltį Darata piktokai pra-
sitarė:

- Vadas?... Koks jis ten vadas? Gaila,
kad toksai drimba valdiškoj vietoj sėdi.

Įlipusi bričkon Darata man parodė tris
pirštus ir kažką pasakė, bet nesupratau jos
žodžių. Ką reiškė trys pirštai, - irgi nesu-
pratau, greičiausia jie išbus kaime tris die-
nas. Tuo momentu, kai Rapolas uždėjo vieną
koją ant bričkos pakopos, timptelėjo arklys
ir Rapolas, neišlaikęs pusiausvyros, išsitie-
sė kaip mietas šalia bričkos.

Darata nusišypsojo, bet tuoj pradėjo
juoktis.

- Matai, Grigaliau, - šluostydamas ran-
kovę pasakė Rapolas, - yra žmonių, kuriuos
gali prajuokinti tikrai tada, kada pavirsti.

Ir ko jai juoktis iš pargriuvusio vienakio
žmogaus? Be to, Rapolas juk yra jos brolis.

Atsišėdęs ant stalo kampo, žiūrėjau į
praverto lango stiklą, kuriame kaip veidrody
galima buvo matyti visą gatvelę, ir tolstan-
čią Rapolo bričką.

Mėginau nusišypsoti kaip Darata: sar-
kastiškai pasukti apatinę lūpą į vieną pusę,
o nosį - į kitą, kaktą suraukti vertikalėm
raukšlėm, kaip užuolaidą ir parodyti tokią
grimasą, tarsi su išieiginiais batukais būtų
įlipta į mėšlą.

Atydžiai stebėjau stikle savo veido mimi-
kas, bet nė viena nebuvo panaši į Daratos
šypsni.

Apie porą valandų tvarkiausi. Išvaliau
švarką nuo tų keistų rusvų dulkių. Paskum
išgėriau puoduką stiprios kavos, uždariau
visus langus, ir išėjau į Nazareto malūną.

Man reikėjo atsiprašyti Samčio ir Mo-
nikos. Gaila, ten kalbėjau nesąmones, gal el-
giausi kaip paskutinis latras, gal sudaužiau
ką nors... Bet ar Monika sakys? Ji, tur būt,
retai kada teisybę pasako. Kaip ji galėjo tvir-
tinti, kad policijos vadas Hu-hu ir Darata yra
geri draugai, jeigu Darata vadina jį drimba?

Galų gale, man juk nesvarbūs moteriški
reikalai.

o

Miestelio gyvenimas jau pradeda virti.
Šiandieną gatvėse ir gatvelėse matėsi kur kas
daugiau žmonių negu prieš savaitę. Kai kurie
subrendę veidairodė nelyginant prūsišką iš-
didumą, bet daugumoje vaikštinėjo jauni žmo-
nės, į visas puses dairydami, viską ste-
bėdami, viską fotografuodami. Tie žmonės,
manau, yra iš didmiesčių atvykę čia pailsė-
ti, nes viskas juos stebina. Jie fotografuoja
prie tvenkinio beržą, fotografuoja šokinėjan-
čias varles ir net tvenkinyje nardančias an-
tis. Vietiniai gyventojai gali drąsiai tvirtin-
ti, kad tie žmonės iš miesto plytinių avilių
niekada nebuvo sudarę ekskursijų į gamtą.
Netir švelnioj žolėj jie bijo basi vaikščioti.

Samti radau namuose. Ant stalo gulėjo
yla, plaktukas, o jis pats tampė siūlą per
juodą, pailgą pikio gabalą.

- Kaip sveikata? - užklausė jis.

- Sveikata nepasikeitusi, bet ar aš čia
nieko nepadariau?... Nieko blogo?...

- Kas čia tau leistų blogą daryti, bet tu
ateity saugokis.

- Keista, kad aš ne viską atsimenu.

- Yra žmonių, kurie nieko neatsimena,
- ypač tie, kurie nori savo vargą paskandin-
ti alkoholy. Gerdamas tu nieko neatsikraty-
si. Tu, pavyzdžiui, nori nuskandinti šunį.
Piriši prie jo kaklo kūjį ir imeti į prūdą.
Galvoji, kad šuo prigėręs paliks ant dugno,
o kūjis iškils į paviršių. Tu savo vargą alko-
holy paskandinsi tik tada, kada tu pats jame
nuskęsi.

- O kas, tu manai, dėl vargų yra kaltas?

- Gal dėl to, kad žmonės gyvena taip,
kaip Kristus liepė, - šyptelėjo Samtis, - jis
liepė žmonėms nesirūpinti, bet gyventi kaip
paukščiams. Aš su tokiu palyginimu nesutin-
ku, nes paukščiai labai vargsta ir rūpinasi.
Nejaugi tu nematei kaip jie krauna savo liz-
dus, kaip jie dėl jų mušasi su kitais paukš-
čiais, kaip jie peri, kaip jie peni savo ma-
žylius... Okieknervų jiems kainuoja kai jie
pamato atsėlinant katę...

Taip kalbėjo Samtis taisydamas mano
batą.

Abu nutilom.

- Sakyk, kas naujo? - staiga užklausė.

- Nieko naujo nesigirdi, tik naujų veidų
matosi.

- O kaip jie tau patinka?

- O kas jie tokie yra?

- Jie visi vasarotojai. Vieni čia gyvens

ilgiau, kiti trumpiau. Čia pastebėsi ir sve-
timšalių, bet... būk geras, palaikyk siūlą...
Visi jie yra turtingi, nes numeta cigarą vos
tik porą dūmų patraukę, bet... patemk dau-
giausiu. Bet aš galiu tvirtinti, kad visi
seni žmonės, jeigu jie permestų mintimis
savo praeitį, jie pasakytų, kad gražiausios
jų gyvenimo dienos buvo tada, kada jie nieko
neturėjo... Na, tu ir nudėvėjai batus... Bet
žmogus dėvėjimui yra sutvertas. Užgimęs
jis dėvi vystyklus, augdamas jis dėvi rūbus,
susirgęs jis dėvi paklodes, numiręs jis dėvi
grabą, o paskui pats susidėvi į dulkę... Taip
sakant, pavirsta į nieką.

Samtis atnešė obuolių. Abu suvalgėm po
vieną.

- Ar tu dar tebetiki, kad Kristus buvo
Dievas? - vėl pradėjo jis. - Jis buvo tik
žmogus. Ūpo žmogus.

- Kodėl taip sakai?

- Vieną dieną jis sako, kad Dievas nusi-
dėjėliams atleis, kitą dieną sako, kad jie am-
žinai degs pragaro ugnį... Dievas savo
nuomonės nekaitalioja.

- Bet kaip jis galėjo daryti stebuklus,
jeigu jis nebuvo Dievas?

- Stebuklai yra evangelistų kūryba. Ir jie
visi yra perdėm naivūs. Jeigu Kristus būtų
Dievas, jis niekada tokiu stebuklu, kokių pri-
galvojo evangelistai, nebūtų daręs, nes tai
žemintų jo autoritetą.

- Kokių? Gal duosi pavyzdį?

- Mielu noru. Jis, pavyzdžiui, džiovina
medį tik dėl to, kad tas medis, ne sezono
laiku, neturi vaisių. Koks beprasmis stebuk-
las! Sūnus džiovina savo tėvo medžius...
Kas dabar būtų patenkintas tokiu Dievu, ku-
ris, žiemos metu, išdžiovintų obelis tik dėl
to, kad jos be lapų ir be obuolių?

- Bet jis padarė vyną iš vandens.

- Argi tai gražu? Nejaugi Dievo akyse
girtuokliavimas yra dorybė? Tokio stebuklo
Dievas irgi nebūtų daręs.

- Bet jis prikėlė mergaitę iš numirusių-
jų.

- Kristus sakė, kad mergaitė ne mirus,
bet miega. Kristui nebuvo reikalo meluoti.
Jis sakė tiesą. Jeigu ji miegojo, tai iš miego
prikelti nėra joks stebuklas.

- Bet Kristui mirus drebėjo žemė.

- Žemės drebėjimas nėra joks stebuklas.
Tas, mūsų žemės nusičiaudėjimas, niekada
nepranyks. Tą naktį ne vien tik Kristus mi-
rė. Mirė tūkstančiai žmonių. Kas žino, dėl
ko ta žemė drebėjo, jeigu ji iš viso drebėjo.

Bus daugiau.

MONTREALIO LIETUVIŲ JAUNIMO ANSAMBLIS GINTARAS

ŽARNŲ UŽDEGIMAS

Nespecifinio opinio kilito atsiradimo priežastys labai įvairios ir galutinai iki šiol nėra išaiškintos. Labiausiai paplitusios kelios šio susirgimo atsiradimo teorijos. Viena iš jų – infekcinė teorija aiškina, kad opiniam kilitui atsirasti turi reikšmės persirgti infekciniai susirgimai (dizenterija, vidurių šiltinė), taip pat pirmuonių ir grybelių buvimas žarnyne. Fermentinė teorija tvirtina, kad, padaugėjus organizme fermento lizocimo, ištirpdomos žarnyne esančios gleivės, kurios apsaugo žarnos sienelę nuo žaljančio poveikio, todėl atsiranda opos. Vitaminų A ir U trūkumas, limfinių takų užsikimšimas žarnų pasaituose, vegetatyvinės nervų sistemos, endokrinių liaukų sekrecijos pakitimai, alerginės ir nuodingos medžiagos sukelia šio susirgimo vystymąsi. Taigi galima padariti išvadą, kad susergama dėl keleto žalingų veiksnių ir organizmo funkcijų sutrikimų. Pažymėtina, kad opinio kilitu duogiausia serga protinio darbo darbuotojai.

Susirgimo pradžia gali būti gana įvairi. Dažniausiai susirgimas pastebimas, kai su išmatomis išsiskiria nuo kelių lašų iki 20 – 30 ml kraujo. Vėliau pasirodo gleivės ir pūliai. Vėlesnėse stadijose atsiranda viduriavimas arba vidurių užkietėjimas su gausiu pūlių ir gleivių kiekiu išmatose, sąrėmių pobūdžio skausmai pilvo plotė, nesibaigiantis noras tuštintis. Jaučiamas bendras silpnumas, bloga savijauta, galvos skausmai ir

svaigimas, krinta darbingumas, jaučiamas skausmai sąnariuose. Dažnai stebimas odos sausumas, niežėjimas, plaukų slinkimas. Susirgimas paprastai pasitęsia rudeni ir pavasari ir trunka dešimtmečius.

Gydymas priklauso nuo ligos eigos ir senumo. Pats ligonis turi sutvarkyti darbo ir poilsio režimą, daug būti gryname ore, vengti karštos saulės ir peršalimų. Svarbiausia atidžiai prisilaikyti dietos. Maistas turi būti vitaminingas, tyrelis ir košių pavidalo, kad kuo mažiau būtų mechanškai žalojamas žarnynas. Mažiau vartoti riebalų ir angliavandenių. Patartina vištiena, malta veršiena, šviežia žuvis, įvairios kruopos, neaštrios sriubos, vaisiai ir daržovės. Valgyti dažnai ir po mažai. Medikamentinį gydymą skiria tik gydytojas, ištyręs ir susipažinęs su ligoniu, jo ligos ypatybėmis.

AUKSINIS UŽRAŠAS

Deksonvilio (Floridos valstija) kapinėse į akis krinta auksinis užrašas ant vieno paminklo: "Priesiekiu, kad daugiau niekada nevesiu".

ŠUNS BŪDA NEW YORKO MUZIEJUJE.

New Yorko muziejus praturtėjo paausota ir papuošta medžio raižikurią dovaną Amerikos naftos milionierius Čarlis Vraitsmanas, buvo karalienės Marijos Antuanetės numylėtinio šuns namelis.

JUOKO EPIDEMIJA

Viename Tanzanijos

miestelyje, Afrikoje, kilo juoko epidemija. Kadangi ji paplito iš vietinės mokyklos, tai reikėjo dešimčiai dienų nutraukti mokyklą. Gydytojai pripažįsta, kad iš tikrųjų galima numirti iš juoko. Juoko epidemiją sukelia dar nežinomas virusas.

Vienas verslininkas telefonuoja kitam:

– Ar tu man gražinsi skolą?

– Gaila, bet negaliu.

– Gražink tuojau, o jeigu ne, tai aš visiems tavo kreditoriams paskelbsiu, kad tu man skolą atidavei. Pažiūrėsi, kas dės.

Laikraščio reporteris rašo savo mamai:

– Atleisk mamą, kad taip ilgai tylėjau. Bet man trūko patikimų faktų.

– Ką aš matau? Tu tik neseniai apsivedei, o dabar siuvi į savopaltą guzikus.

– Klyst, čia ne mano, bet žmonos paltas.

– Banko direktorius klausia atėjusi prašyti darbo sąskaitininką:

– Ar ilgai buvai paskutinėje vietoje?

– Ketverius metus.

– Neblogai. O kodėl pasitraukei?

– Baigiau bausmės terminą.

– Aš padariau naują išradimą, kuris leis visiems matyti per sieną.

– Bet toks išradimas jau senai buvo.

– Negali būti. O kaip vadinasi tasai išradimas?

– Tangas.

Iš Pietų Amerikos į jaunimo kongresą ir šokių šventę atskrenda 115 lietuvių, daugiausia jaunimo.

KATILIUS, Raimundas

RAIMONDAS KATILIUS-SMUIKININKŲ KONKURSO DA L YVIS

Montrealyje kaip tik šiuo metu vyksta tarp tautinis smuikininkų konkursas, kuriame dalyvauja 21 smuikininkas. V. Judžintavičiaus pranešimu šiame konkurse dalyvauja ir vienas lietuvis. Konkurse dalyviai yra aukšto lygio smuikininkai, suvažinę iš įvairiausių kraštų, tame tarpe net iš Japonijos. Sovietų Rusija atsiuntė keturis labiausiai pasižymėjusius smuikininkus. Jų tarpe yra vienas armėnas, vienas rusas, gruzinė ir lietuvis Raimondas Katilius. Šiuo metu, kada rašomos šios eilutės, Raimondas Katilius turi net penktą vietą. Tai aplamai pažėmus rezultatas visai neblogas. Bet konkursas yra nebaigtas ir sunku nuspėti, kokie bus galutiniai rezultatai. Raimondas Katilius gali pakilti aukščiau, bet taip pat ir gali netekti dabar turimo laipsnio.

Tarpkitko reikia pažymėti, kad greta kitų smuikininkų Raimondas Katilius dalyvavo Montrealio radio programoje. Konkursodalyviams patiekiamas vietos kompozitoriaus kurinys ir duodama vienos savaitės laiko tam kuriniui paruošti. Po to įvyks baigminės smuikininkų varžybos. Linkėtine tėvyniui Raimondui Katiliui geriausios sėkmės.

Dr. Vaclovas Paprockas iš Brooklyno, stebėdamas New Yorko televizijos programą, kur melagingai buvo nušviečiamas sovietinis gyvenimas ir daromos nemokiškos klaidos, pasiūlyti ir pasiuntė stochiai telegramą. Tarp kitko toje programoje Kaunas buvo pavadintas Lietuvos sostine.

"N.Y.TIMES" APIE ĮVYKIUS LIETUVOJE

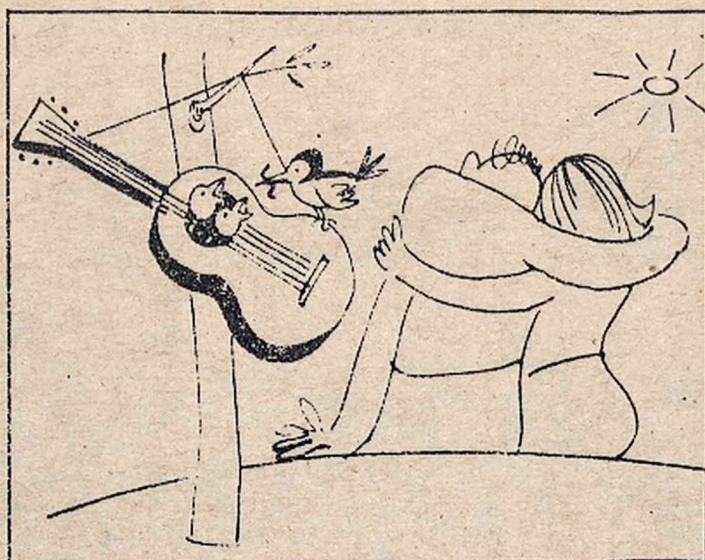
"New York Times" dienraštis geg. 28 d., politinių įvykių priede, įdėjo savo atstovo Maskvoje, Hedrick Smith svarbų straipsnį apie "kai kuriuos plyšius Kremliaus sienoje". Straipsnio pasirodymas sutapo su baigiamaisiais JAV prezidento R. Nixono pasitarimais Maskvoje ir jo kalba Sovietų Sąjungos bei JAV gyventojams per radiją ir televiziją.

Straipsnio autorius nurodė, kad prezidentui Nixonui rengiantis atvykti į Maskvą, du nelaukti, bet svarbūs įvykiai "sutrukde (Kremliaus) ramybę", būtent, dvi riaušių dienos Lietuvoje ir kom. partijos vado Ukrainoje, P. Šelesto nušalinimas iš jo buvusių pareigų Kijeve. Esą, abu įvykiai, greičiausia, turėję ryšį su Nixono kelione.

Atpasakojęs įvykių Kaune eigą H. Smith, priminęs geg. 25 d. Maskvoje buvusią spaudos konferenciją ir Novosti agentūros vadovo paneigimą, esą, įvykiai Lietuvoje "neturėję politinės reikšmės", toliau pažymėjo, kad, priešingai, pats Kalanta buvo pasisakęs apie politinę jo žygio priežastį, kad jaunimas Kauno gatvėse šaukęs: "laisvės Lietuvai".

Dienraščio atstovas toliau nurodė į vis didėjančią nepasitenkinimą Lietuvos katalikų tarpe, priminė buvusių protestus, katalikų persekiojimą, bažnyčių, vienuolynų skaičių laisvoje Lietuvoje ir kt. Smith pažymėjo: "Protestai Lietuvoje, galimas dalykas, sąmoningai sutapę su Nixono kelione (nes norėta, kad jie plačiai išgarsėtų), tai pati aštriausia, vieša mažumos tautinių jausmų išraiška nuo 1965 m., kai riaušės buvo kilusios Armėnijoje". Tie įvykiai Lietuvoje, esą, Maskvai teikia nemažą nepatogumą, ypač, kai propaganda skelbia apie tariamą tautybių solidarumą. E.

– PROF. ROMAS VAŠTOKAS Kanados vyriausybės pageidavimu (jam suteikta 6250 dolerių parama) rengia veikalą apie Kanados lietuvius. Ši knyga bus įjungta į eilę veikalų apie Kanadoje gyvenančias tautas.

VIRSUJE: Pavasari visaip atsitinka

KAIREJE: Pasipiktinusi: – Man visai ne juokinga.

PABALTIEČIAI JUNG TIN, TAUTOSE

**Pokalbis su UBA-BATUN prezidentu i
K. Miklu. (tęsinys iš praeitos laidos)**

Kad šis klausimas negavo tikėtosios eigos, reikia kaltinti tik Rytų bloką ir Prancūziją, kuri rėmė klausimo svarstymą nukelti į sesijos pabaigą. Rezultatas buvo tas, kad, kaip ir visuomet tokiais atvejais, jam svarstyti pritrūko laiko. (Šio klausimo svarstymas *automatiškai* — su pirmenybės teise, — buvo nukeltas į šių metų sesiją, o ne dėl kažkokios intervencijos iš mūsų vieno veiksnio, kaip klaidingai buvo paskelbta mūsų spaudoje.). Dėka mūsų energingų atstovų, mes daug ko patyrėme, sužinojome, kas ištikrų jų yra Pabaltijo draugai ir iš kur ateityje galime tikėtis paramos. Pav., Austrijos atstovas komisijoje savo iniciatyva padarė net tai, kad dėl Brazinskių pasiuntė savo asmenišką laišką visiems Turkijos parlamento nariams, prašydamas, kad Brazinskių neišduotų Sovietams ir kad jiems būtų suteikta azylis teisė.

Noriu paminėti dar vieną faktą: praėjusių metų rugsėjo 22 d. sukako 50 metų nuo Lietuvos, Latvijos ir Estijos priėmimo į Tautų Sąjungą. Kai kiti tą faktą pamiršo, BATUNas ėmėsi iniciatyvos, kad ši svarbi sukaktis neliktų nepaminėta. Buvo pasiūstyti specialūs memorandumai visoms tautoms, kurios tada buvo tos sąjungos nariais ir šiandieną taipgi yra Jungtinėse Tautose. BATUNas surado Tautų Sąjungos archyvuose to įvykio tos dienos protokolus su visom pasakytom kalbom ir balsavimo daviniais, kaip iš tikrųjų Pabaltijo kraštai tada buvo priimti į Tautų Sąjungą. Atkreiptinas į tai mūsų istorikų ir LE dėmesys, kad padarytos klaidos būtų ištaisytos.

— *Besikalbant teko paminėti mūsų veiksnius, įdomu, kokie BATUNo santykiai su pabaltiečių centrinėm organizacijom, o ypač su lietuviškais veiksniais?*

— Pačioj pradžioj turėjom bėdų su visais. Dabar su latvių ir estų centrais problemų nėra. Jie mus pripažįsta kaip organizaciją akcijai vesti Jungtinėse Tautose ir vienį patys be mūsų nieko nedaro Jungtinėse Tautose. Iš jų gauname ir šiek tiek paramos, pav., pernai metais A. Latvių Sąjunga davė BATUNui \$2000 piniginę paramą. Su lietuviškais veiksniais, išskyrus JAV Lietuvių Bendruomenės c. valdybą, santykiai nėra tiek šilti, kokie turėtų būti darniam bendradarbiavimui. Pasitaiko viena kita informacija, liečianti BATUNo darbus, kuri klaidina visuomenę. O to galėtų ir nebūti.

— *Jūsų žygiams reikalinga daug informacijos medžiagos apie Pabaltijo kraštus, — ar pakanka, kur gaunate, kaip su informacine medžiaga yra?*

— Čia esame tikrai sunkioj padėtyj, ypač kas liečia Lietuvą. Latviai šioj srityj yra daugiau apsirūpinę už lietuvius, jie labiau vertina propagandinės bei informacinės medžiagos reikalingumą, ir net visom pagrindinėm kalbom. Vliko prieš porą metų išleista brošiūrėlė anglų kalba apie Lietuvą tinka daugiau kelionių biurui, turizmo įstaigėlei ar šiaip padalinti, bet jokiū būdu ne reprezentacijai. Vlikas neturi lėšų ką didesnio išleisti, tai suprantama. Tokių leidinių leidimu, bent anglų kalba, turėtų susirūpinti Altas, kuris kasmet nemažai surenka pinigų Vasario 16 progomis. Į "laisvinimo" kategoriją, manau, turėtų įeiti ir šios rūšies knygų leidimas.

Reikia mums tos medžiagos ir kitomis kalbomis, ypač prancūzų ir ispanų. Tomis kalbomis nėra nieko, o yra daug kraštų mums palankių, kurių valstybinė kalba prancūzų arba ispanų. Reikėtų tinkamų knygų ir net rusų kalba, kad su teisybės žodžiu galėtume

pasiekti Sovietų Sąjungos satelitus, ir pačią Sovietų Sąjungą. Kadangi Pabaltijo kraštų likimas ir kova yra bendri, vertėtų išleisti tokią knygą susitarus su latviais ir estais, — būtų pigiau ir praktiškiau.

— *Priėmus Raudonąją Kiniją į Jungtines Tautas, kokios pozicijos laikosi BATUNas jos atžvilgiu ir ar numato susitikti su jos atstovais prie JT?*

— Padėti Pabaltijui atgauti nepriklausomybę esame pasiruošę kalbėti net su pačiu velniu. R. Kinijos atstovybę prie JT jau kontaktavome ir numatome greitai laiku pasimatyti su jos atstovais. R. Kinijos pareiškimai JT Saugumo Taryboj prieš Sovietų Sąjungą mums teikia šokių tokių vilčių, nebent santykiai su rusais sunormalėtų ar būtų kliūčių iš ideologinės linkmės. Mes turime būti atsargūs, kai paliečiamas ideologinis klausimas. Reikia nepamiršti, kad Jungtinėse Tautose visos ideologijos yra pripažintos ir toleruojamos. Būtų mums net žalinga, jei tą klausimą sietume su Pabaltijo nepriklausomybės atstatymu. BATUNo pažiūra — Pabaltijys turi atgauti sau nepriklausomybę tik laisvo apsisprendimo keliu. Kokia ideologija turėtų būti mūsų krašte atgavus nepriklausomybę, patys lietuviai Lietuvoj turi teisę pasisakyti, žinoma, be jokios įtakos ar spaudimo iš šalies.

— *Anksčiau, rodos, minėjote, kad JT Žmogaus Teisių Komisija šiemet posėdžiams susirinks New Yorke. Ką BATUNas numato ir kokiū būdu veikti?*

Apie žygius, kurie yra jau eigoje, šiuo metu kalbėti gal būtų net žalinga. Pasakysiu tiek, kad šiai sesijai ruošėmės nuo lapkričio mėn. Geros medžiagos davė 17 Latvių Komunistų laiškas užsienio komunist partijoms, taip pat mūsų LB išleista brošiūrėlė "The Violation of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania..." panaudota. Apie pastangas ir rezultatus išgirsite vėliau.

— *Kaip apie BATUNą ir jo nuolatinę veiklą būtų galima gauti daugiau žinių?*

— Apie BATUNą kasmet išleidžiame vieno puslapio sąrankėlę, kur duodame šiek tiek istorinių žinių ir trumpai apie savo veiklą. Sąrankėlę (anglų k.) gali gauti kiekvienas paprašęs. Daug kas į mus kreipiasi laiškais, norėdami kai kurių faktų apie mūsų žygius Jungtinėse Tautose. Į tokius klausimus esame priversti susilaikyti nuo atsakymo, ypač, kai žygiai yra pačioj eigoj. Geriausias žinių šaltinis — BATUNo informaciniai biuleteniai, kuriuos kiekvienas gali užsiprenumeruoti už

\$10 metams. (B. leidžiami periodiškai anglų kalba).

— *Visoms "veikloms" reikalingos lėšos — iš kur BATUNas gauna lėšų savo veiklai?*

— Lėšų klausimas ir mums yra labai opus, nepaslaptis. Dėl jų stokos labai dažnai esame priversti atsisakyti net nuo labai rimtų projektų tam tikrai akcijai Jungtinėse Tautose.

BATUNo metinis biudžetas šiuo metu siekia \$18.000, ir yra labai sunku tokią sumą pinigų surinkti. Mūsų pajamų pagrindą sudaro narių mokesčiai ir prenumerata už informacinius biuletenius. Baltijos Festivaliai, kuriuos rengiame tikslu suartinti pabaltiečius, nors nedaug pelno atneša, bet vis dėlto padeda mūsų veiklai. Aukų iš pavienių asmenų, palyginti, nedaug sulaukiame. Didžiausia parama — apie 60% ateina iš latvių visuomenės. Lietuviai suaukoja tik apie 25% visų pajamų, nors mūsų lietuvių yra žymiai daugiau, negu latvių ar estų. Didžiausią vienkartinę auką iki šiol esame gavę iš latvio Roberts Hiršs, kuris paskyrė BATUNui net \$10.000, su sąlyga, kad tie pinigai būtų panaudoti pilnam mūsų įstaigos įrengimui ir raštinės mašinų įsigijimui.

Išlaidų turime labai daug. Trečdalis biudžeto numatytų išlaidų išeina mūsų įstaigos nuomai ir algai vienam nuolatiniam tarnautojui. Vidutiniškai per metus mes išsiunčiame apie 20.000 įvairių laiškų į visą pasaulį. Nesunku apskaičiuoti, kiek vien tik pašto ženklams išeina. O kur kitos raštinės išlaidos popieriui, raštinės reikmenims, telefonui, telegramoms? Niekas tų dalykų neduoda už dyka.

Mūsų padėtį kiek lengvina tas faktas, kad esame atleisti nuo visų valstybinių mokesčių ir kad aukojantis savo piniginę auką gali nurašyti nuo savo Income Tax.

Galėtume daug daugiau darbų atlikti savo Tėvynės labui, jei turėtume daugiau tų lėšų. Mums nepaprastai reikalinga paramos ir kai kurioms skoloms apmokėti. Kas pritaria mūsų darbui, prašyčiau jį paremti, atsiunčiant didesnę ar mažesnę auką, įstojant nariu, ar užsisakant biuletenį. Mūsų adresas: *United Baltic Appeal*, 2759 Schurz Ave., Bronx, New York 10465.

Malonus pirmininke, ačiū už išsamų pokalbį, linkime tolimesnės sėkmės. Manome, kad ir mūsų skaitytojai, daugiau su jūsų veikla susipažinę, neliks abejingi BATUNo veiklai.

*) Šis pasikalbėjimas pravestas kovo 5.

LIETUVIŲ DIENOS, 1972, KOVAS

WHEN BALTS OF 3 COUNTRIES ROMPED IN STATE OF HAPPINESS

Vienas iš pagrindinių UBA-BATUN uždavinių — apjungti visus pabaltiečius bendrai kovai dėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvės. Metiniai BATUNo rengiami Baltijos Festivaliai pasidaro tradicija. Tūkstančiai New Yorke ir apylinkių lietuvių, latvių ir estų suplaukia į juos pasigėrėti liaudies menu ir pabendrauti.

Čia spausdinamas dail. Joe Papin piešinys iš praeito BATUNo Festivalio užpildė pusę puslapio New York Daily News, 1971 m. rugsėjo 5 d., sekmadienio laidoje.

Lietuvė motina su kūdikiu.

Jonas Basanavičius

(1851-1927)

Petras Vileišis (1850-1926)

Jonas Šliūpas (1861-1944)

A. Višteliauskas (1837-1912). — Vienas "Aušros" pradininkų ir bendradarbiu.

* KULTŪRINIS PUSLAPIS *

J. GUSTAITYTE / Vaiciuniene

DAINA MANO ŽEMEI

Kad galėčiau tave išsinešti
Už kalnų, vandenų, už sausų dykumų,
Tau po kojom žaibus paklupdyčiau,
Kad tik būtų po audrų ramu.

Kad lietus, kaip švelniausias balzamas,
Numazgotų žaizdas, numaldytų skausmus.
Vakarais palinguotų pasuptų
Tavo medžių šakas ir paukštelių lizdus.

Rytmečius pamigdytų aušrinė,
Apklojus, kaip pūkas, rūku minkštučiu;
Pabučiuotų saulutę močiutė,
Užgesinus žvaigždynus ties tavo slenksčiu.

Į kasas auksines įsipynus
Vaivos juostą diena, kaip mergaitė grakšti.
Gintariniai dvarai atsivertę
Jai pasveikint, žuvėdrų snapais sunešti.

Kad galėčiau, tave pasiimčiau —
Tą nuostabių dangų, marias ir laukus.
Nepalikčiau žmogaus, nei drugelio,
Kurie verpia tarnam ir karaliui šilkus.

V. K. Jonynas

KRISTUS

BALYS AUGINAS

ATEINA PERGALĖ

Ateina pergalė kaip milžiniškas tvanas,
Apimdama ir žemę ir dangaus skliautus,
Tartum gyvybės pulsas iš kapų ji kelias ir gyvena
Ir kaip ugnis ji uždega numirusius metus.

Jai kelia vėliavas gyvenimo ištroškę tautos
Ir kloja miestų milijoninių minia
Po kojom pažadų ištikimybės sriautą
Ir tie, kur šaukė "taip", ir tie, kur šaukė "ne!"...

Aukoja kūdikius jai motinos, ir žmonos
Aukoja ištikimus vyrus, o vaikai — tėvus,
Aukoja jai beturčiai milijonus,
Religijos aukoja jai dievus...

Ateina pergalė šalta, rūsti, negailestinga,
Ar bus ji pragaro, ar bus dangaus siūsta?
Stabų pasaulis laukdamas stabu sustingo
Ir klausia siaubo nusiaubtas. AR TA
ATEINA PERGALĖ? AR TA ATEINA
PERGALĖ? AR TA?

MYKOLAITIS – PUTINAS

SKAUSMO VALANDA

Ta skausmo valanda kaip ašara sūri
Į sielos gelmenas be garso nulašėjo.
Pripildyta taurė — ir nieko neturi,
Kas širdį džiugino ir guodė, ir žavėjo.

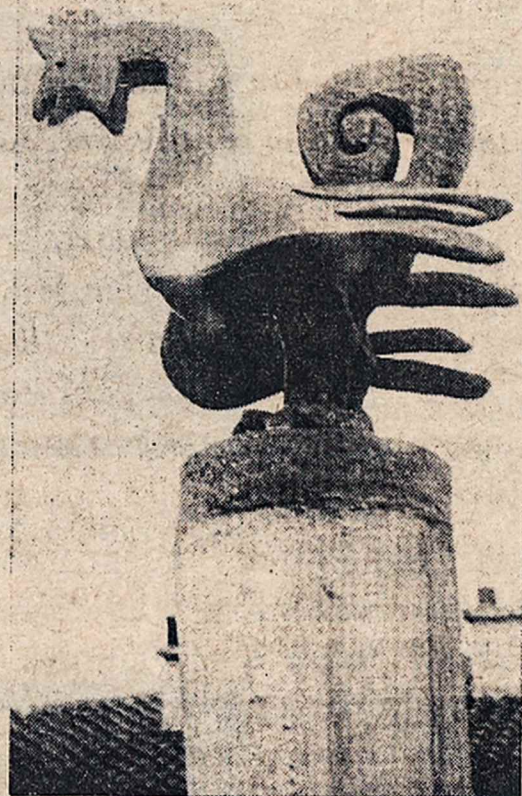
Ir visa, ką lig šiol mylėjau ir kenčiau,
Dabar vien tuštuma be atgarsio ir aido.
Ir sutemų ertmė kaskart arčiau, arčiau,
Bet sutemos šikart daugiau širdies nebaido.

Į sutemas grįžtu, į naktį atgalios.
Naktis kaip motina man buvo daugel kartų.
Dienovidžio kaitra daugiau nebevilios,
Nuo saulės bučinių širdis juodai apkarto.

Susikaupiau savy rūstus ir nebylus
Tylios raminančios vienatvės laukimu.
Širdis nei prievartai, nei melui nepaklus,
Skausmingai nusivylus laime ir džiaugsmu.

Dabar į gily aukštį pakeliu akis,
Kur begaliniai toliai driekiasi žvaigždėti.
Žinau — kitokios laimės ilgesys atgis,
Žinau — kitokis džiaugsmas širdį ims žavėti.

1956.VIII.10

Antanas MONČYS

GAIDYS

GRAZINA TULAUSKAITĖ

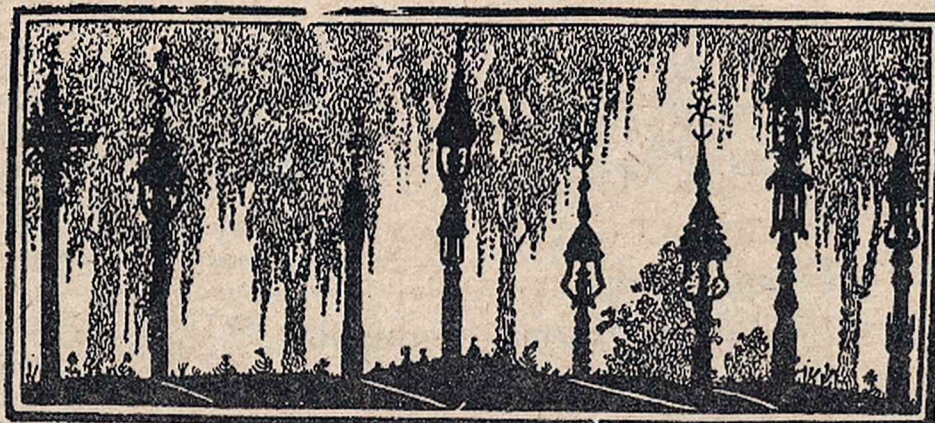
PASKUTINĖ EGLĖS ŠAKELĖ

Mano rankoj eglės šakelė,
Likusi dar nuo Kalėdų,
Ir ošia man miškas žalias,
Ir paukščiai svajingai gieda.

Paimu nukritusį spyglį
Ir širdim į tėviškę bėgu.
Nieks mano žingsnių negirdi,
O matau aš tik kraują ant sniego.

Kad šitą eglės šakelę
Padėčiau ant brolio kapo,
Gal sapnuotų jis tėviškę žalią...
Tegul mus sugrįžtančius mato.

10 psl.

A. Makūnaitė:

Brolių kerštas

JONAS AISTIS

ŠEŠTOJI DIENA

Vešliai žaliavo žemė neišdžiūvus,
O skliautuose spindėjo amžini darbai...
Dar žemės dumbblas drėgnas, šaltas buvo,
Tai lipdomas iš rankų tu sunkus dribai...

Ne vergą, žemės viešpatį padarė
Tave, sustingusį inertiška mase;
Įpūtęs savo kibirkštį nemarią,
Tau aitrų ilgesį paliko akyse...

Ir, atsistojęs prieš visatos mįslę,
Alsuodamas dievybės ikvėptu kvapu,
Jauti, kaip tvinksi, teka gyslom

Tas nuodėmingas žemės įgeidis kraupus:
Iš dumblo kiles — žemėn nuolatos drimbi,
Tik retkarčiais kurėjo kibirkštį žibi...

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

po chicagos dangum

TELEGRAMOS, DEMONSTRACIJOS IR ROMAS KALANTAS

Sekmadienį, gegužės mėn. 2ld., Chicagos lietuviai sujaudinti dėl Romo Kalantos susideginimo ir riaušų Kaune.

Tą dieną keletas šimtų lietuvių buvo susirinkę Jaunimo centre pamatyti Neo - Lithuanų surengtą vaidinimą "Skirgaila". Pabaigoje vaidinimo, kun. J. Borevičius viešai pranešė susirinkusiems žmonėms apie įvykius Lietuvoje. Daugeliui, šis pranešimas buvo pirmą kartą girdėtas.

Sekmadienio vakare "Lietuviai televizijoje" programa buvo paskirta Romo Kalanto prisiminimui.

Pirmadienį "Sun-Times" laikraštis idėjo žinias apie Lietuvos įvykius pirmame puslapyje. "Chicago Tribune" taip pat daug vietos skyrė tiems įvykiams.

Pirmadienį ir antradienį ALT'a ir Margutis išsiuntė telegramas JAV prezidentui Nixonui Maskvoje. Tik per Margutį buvo išsiųsta daugiau 200 telegramų.

Trečiadienio vakare ALT'a suruošė demonstracijas Marquette parke. Keleta tukstančių lietuvių, čekoslovakų, bei kitų tautų dalyvavo demonstraci-

joje. Demonstrantų eiseną siekė keletas mylių.

ALT'os pirmininkas Kazys Bobelis, Lietuvos generolas Juzė Daužvardienė, bei kiti pasakė kalbos.

"Sun-Times" laikraštis, pagal ALT'os žinias, idėjo straipsnį apie demonstracijas sekančią dieną.

Chicagos lietuvių jaunimas gausiai dalyvavo demonstracijose.

st. catharines

St. Catharines miestas dabar turi apie 110 000 gyventojų. Miestas yra vadinamas sodu miestu, nes jis apsuptas derlingais vaismedžių laukais. Ypač tingai puošnų vaizdą sudaro gegužės mėnesį, vaismedžiams pražyduš. Šiame gražiame sodu mieste įvairių tautų gyventojų, kurie savo tautinę veiklą suteikia spalvingumą.

Pirmaisiais pokariniais metais šiame mieste tautybių veikla tilpo atskiruose renginiuose. Į viešą veiklą išeiti buta trukdymų iš krašto šeiminkų. Paskutiniaisiais metais tautinei veiklai sąlygos pagerėjo.

Prieš ketverius metus šiame mieste įvairios tautybės - Folk Arts Festival apimtyje, suruošė bendrą viešą pasirodymą. Be abejo pirmieji metalai buvo kiek sunkiau mažosioms tautinėms grupėms scenoje pasirodyti ir jas nuštebdavo gausesnės tautinės grupės. Kai kurie galvojo kad čia yra tik laikina prošvaistė, bet vėliau pesimistų abejonės atpuolė. F.A.F. organizacija turi paruošusi nuostatus kurie

suteikia lygias teises mažom ir didelėm grupėm. Be abejo kiekvienas nori pirmas žygiuoti parade, atlikti programą ir t.t. Svarstant šiuos reikalus tenka ilgas valandas diskutuoti ir nepriėjus bendros nuomonės tenka burtų keliu traukti eilės numerius. Kai kurie tautiečiai neturėdami pilnos informacijos apie F.A.F. nutarimus, daro vadovaujantiems asmenims pastabas, kodėl lietuviai ne pirmieji. Nuo pirmo tautybių pasirodymo F.A.F. parado, A. Šetikas yra įsijungęs į šią veiklą ir kartu su B-nės atstovu St. Šetkum kitiems padedant tvarko visus Festivalio reikalus.

F.A.F. veikla yra labai svarbi mums lietuviams ir į tą veiklą turėtų daugiau įsijungti anglų kalbą kalbančių vyrų ir moterų. Per F.A.F. veiklą išryškėja lietuvių tautinės savybės. Apie Lietuvos praeitį svetimausių spaudoje literatūros maža. Tad ir yra visų lietuvių šventa pareiga ateiti į pagelbą ir prisidėti savo darbu.

F.A.F. veikla neterminuota, veiks tol, kol bus givastingumas tautinėse grupėse.

St. Catharines burmistras Mackenzie A. Chown oficialiai atidarė 1972 m. gegužės 20 d. dalyvaujant provincijos valdžios atstovams, FAF iškilmes baliuose, Queensway Hotel ir parėiškė, kad St. Catharines miestas yra Folk Arts Festival sostinė Kanadoje.

Mums lietuviams reikia pasiruošti atečiai, kad mes galėtum savo pasirodymuose ką nors naujo parodyti. Vykstant FAF per 9 dienų pasirodymus tautybės vieni su kitais lenktinijauja, kad tik išpuodingiau pasirodyti. Salėse ruošiamos tautinės parodos, demonstruojami tautiniai velgiai; miesto krautuvų vitrinose išnuomuojamos vietos ir istatomi tautiniai dirbiniai, menininkų paveikslai ir kitą, kasprimena tautos senovę.

Tautybės kas metai išrenka vis nauja iškiliają mergaitę, kuri FAF terminu vadinama Queen. Tokia iškiliają lietuvaitę (Queen) jaunimas išrinko Jurate Zubrickaitę, kuri atstovaus šiais metais lie-

tuvių, vykstant paraduose, baliuose ir t.t., kur tik pagal F.A.F. išipareigojimus bus kviečiama. Tautybių Queens visas 9 dienas F.A.F. yra užimtos, jos lanko įvairių tautybių pasirodymų renginius, pasirašo svečių knygoje, o rengėjai visas atsilankiusias Queens viešai pristato publikai ir t.t.

Šiais metais F.A.F.-je lietuviai pasirodė gerai. St. Zubrickienės pastangomis, padedant Onai Šukienei, P. Kalainienei buvo pagaminta lietuviškų valgių: cepelinų, koldūnų, tortų ir t.t. ir laikraščio reporteriui perduota valgių receptai, kurių dalis buvo atspausdinta The St. Catharines Standard ir patalpinta nuotrauką su užrašu: Lithuanian Queen Jurate Zubrickas ir Mrs P. Kolainis.

St. Šetkui vadovaujant ir A. Šetikui padedant lietuviškas langas buvo paruoštas skoningai. Be abejo galėjo būti ir daugiau eksponatų, bet gi reikės ir ateityje ką nors naujesnio parodyti. Pav. Slovakai praeitais metais kiek persitengė, o šiais metais visiškai silpnai papuošė tautinį langą.

Parado eisenoje dalyvavo vietos jaunimas-tautinių šokių "Nemunas" mažųjų ir didžiųjų grupės. Eiseną parade prižiūrėjo ir tvarkė St. Zubrickienė.

Šiais metais parade žygiavo ir važiavo apie porą

tūkstančių. Žiūrovų buvo kelios dešimtys tūkstančių.

FAF programa vyko miesto Arenoje. Šiais metais kiekviena tautinė grupė, didelė ar maža, pasirodė 10 minučių. Lietuviai burto keliu ištraukė eilės Nr. 10.

Be to šiais metais buvo sudaryta internacionalinė, iš kelių tautybių šokėjų grupė. Ši grupė pašoko ir lietuvišką šokį - rugelius, lenkišką, ir kanadiškus šokius.

Lietuvių programą išpildė vyresnių ir mažesnių tautinių šokių grupės "Nemunas" vadovaujant N. Gverzdytei ir St. Zubrickienei. Lietuviai programą atliko puikiai ir susilaukė gausių plojimų iš gausios publikos.

J. Šarapnickas

Kaip kiekvienais metais taip ir šiemet Joninės įvyks Merritone, Community Centre Hall, Park Ave. birželio 24 d. 6 val. vakare. Salė bus atidaryta 2 val. po piet. Veiks bufetas ir loterija.

Jau eilė metų Skautų Rėmėjų Komitetas ruošia Jonines tuo tikslu paremti ir išlaikyti skautiją ir tuo pačiu stiprinti jaunimą mūsų kolonijoje. Kurie buvote, tai matėte kiek publikos suvažiuoja į Jonines, o kurie dar nebuvote, tai atvažiuokite. Nes rengėjai visada samdo gerą ir

Nukelta į 13 psl.

PAIEŠKOJIMAS

Paieškomas Juozas Gavenavičius, sūnus Liongino. Prieš antrąjį pasaulinį karą gyvenęs Kaune. Ieško brolio Bronius. Atsiliepti arba turint apie jį žinių pranešti: Juozas Kručas, 1059 Gordon St., Sudbury, Ont. Tel. 566-4158.

KELEIVIS

NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODI SKELBDAMAS, JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO. KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGARSĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ APSAKYMŲ, EILERAŠČIŲ. ADV. M. ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEISINIU PATARIMŲ SKYRIŲ.

Metinė prenumerata tik \$ 7.00

KELEIVIO 1971 m. kalendorius \$1.50

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

VISKAS ENCYCLOPEDIA LITUANICA'!

Leidžiant LIETUVIŲ ENCYKLOPEDIJĄ buvo įmanoma šiaip taip verstis vien iš prenumeratos mokesčio: vieno išleisto tomo prenumerata įgalindavo leisti sekantį tomą. Su ENCYCLOPEDIA LITUANICA yra kitaip. Nors ir buvo dėta labai daug pastangų, bet toli gražu nesudarė tiek prenumeratų, kad būtų užtikrintos bent pačios kukliausios sąlygos jos leidimui. Jau 1-ji tomas išleistas, aiškėjo, kad vargu ar įsigyvens LIETUVIŲ ENCYKLOPEDIJOS praktika. Tačiau dirbame toliau ieškodami išeities. Štai, to tikslo - prenumeratų padaugėjimo - siekdami, perėitą kovo mėn. kreipėmės į ENCYCLOPEDIA LITUANICA prenumeratorius prašydami, kad kiekvienas surastų bent vieną naują ENCYCLOPEDIA LITUANICA prenumeratorių. Deja, atsiliepiamas buvo neįtikėtinai mažas.

Vis dėlto vilties prarasti nenorime. Dar kartą bandome belstis į visų lietuvių duris tikėdamiesi, kad gal kiti LIETUVIŲ ENCYKLOPEDIJOS leidyklos leidiniai pagelbės toliau leisti ENCYCLOPEDIA LITUANICA. Štai, sandėlyje dar turime įvairių LIETUVIŲ ENCYKLOPEDIJOS leidyklos leidinių, kuriuos norime parduoti už aukščiausią pasiūlytą kainą. Skelbiame išpardavimą, kuris tęsis nuo š.m. gegužės 1 iki birželio 30 d. Po birželio 30 d. atsakysime į gautus pasiūlymus.

1. LIETUVIŲ ENCYKLOPEDIJA, 36 tomai, kaina \$299.00, siūlau \$.....
2. VINCO KRĖVĖS RAŠTAI, 6 tomai..... kaina \$25.00, siūlau \$.....
3. B. Kviklys, MŪSŲ LIETUVA, 4 tomai... kaina \$42.00, siūlau \$.....
4. K. Jurgėla, LIETUVOS SUKILIMAS 1862-64 METAIS, 720 psl. kaina \$10.00, siūlau \$.....
5. A. Kučas, AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJA 639 psl. kaina \$10.00, siūlau \$.....
6. B. Raila, DIALOGAS SU LIETUVIAIS 560 psl. kaina \$7.00, siūlau \$.....

O vienuolika kitų leidinių: P. Andriešio raštų 1 t., J. Balio - Lietuvių dainos Amerikoje, J. Šešplaukio - Nemarioji žemė, L. Dambriūno - Lietuvių kalbos veiksmažodžių aspektai, St. Santvaro - Atidari langai ir Aukos taurė, A. Vaičiulaidis - Gluosnių daina, A. Rukšos versta Enėjidė, V. Slaito - Eilėraščių, A. Kutkaus - Dainininko dalia, Lietuvos žemėlapis - kaina \$38.00, siūlau \$.....

Pavardė ir vardas

Adresas

Šią atkarpą prašome išsikirti ir, pasirinkus norimą leidinį bei pažymėjus siūlomą kainą, atsiųsti leidyklai: LIETUVIŲ ENCYKLOPEDIJA, 395 W. Broadway, P.O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127. Pinigų iš anksto siųsti nereikia.

PHARMACIE **Gagnon** ROBERT GENDRON LPH. PROP.

7626 CENTRALE LASALLE

366-9742

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

ADVOKATAS **J.P. MILLER, B.A., B.C.L.**

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS **J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.**

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

ADVOKATAS **R.J. Išganaitis, BA, BCL**

BIEGA, BEAUREGARD, VALADE & ISGANAITIS
INSURANCE EXCHANGE BUILDING
270 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525 MONTREAL 126.
Tel: 842-1126, namų 674-3364

ADVOKATAS **B.K. Schneider, BA, BCL**

DORCHESTER TOWERS
555 DORCHESTER BLVD. W.
SUITE 1616
PHONE 871-1224
RES. 486-3361
MONTREAL 128, QUE.

Dr. V. Giriunienė Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
MONTREAL
TEL. 255-3536

Dr. A.O. Jaugelienė Dantų gydytoja

1410 Guy St. pirmas aukštas, 11-12 kambarys
Tel: 932-6662; namų 737-9681.

Dr. J. Mališka Dantų gydytojas

1440 St. CATHERINE Street W., Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-3275
Suite 215, Montreal 109, Que.

Dr. J. Frison, B. Sc., D. C. Chiropraktikas

1202 St. Joseph Blvd. East
Montreal (kampus de la Roche).
Tel.: 523-3525

Atdara: nuo 9 iki 1 val. ir nuo 4 iki 9 val. vak.

Litas

Jaunųjų "Lito" narių ekskursija šią vasarą ruošinama į Frontier Town, JAV., apie 135 mylias nuo Montrealio. Dalyvių amžius nuo 6 iki 16 metų. Ekskursija įvyks birželio mėn. 28 d., trečiadienį. Išvykstama nuo abiejų "Lito" skyrių tuo pačiu laiku, 7 val. 30 min. ryto. Grįžtama į tas pat vietas 6 val. 30 min. vakaro. Autobusus, įėjimą į Frontier Town ir pietus apmokės "Litas", smulkias išlaidas apsimokės patys dalyviai. Ankietos dalyvių registracijai jau išsiuntinėtos kartu su paskutiniu "Lito" biuleteniu. Registracija vykdoma iki birželio mėn. 15 dienos. QUEBEC SAVINGS BONDS galima įsigyti "Lite". Vienam asmeniui galima pirkti iki \$30,000. Bondai yra 10 metų ir duoda vidutiniai 7.35% palūkanų, jeigu išlaidomi iki termino. Bondus kiekvienu metu galima iškeisti į pinigus.

New Yorke specialaus komiteto surengta demonstracija įvyko geg. 28 d., sekmadienį, pačiame miesto centre, Times aikštėje. Švenčių ir gražaus oro nepaisant, susirinko ligi 300 lietuvių, dar latvių, estų, ukrainiečių ir kt. Tūkstančiai praeivių stebėjo demonstraciją, su lietuviškom ir JAV vėliavom ir atitinkamais užrašais, bylojusiais apie Romo Kalantos auką, religijos persekiojimą ir kt. Jaunimas nešė tautinę vėliava padengtą juoda simbolinį karstą. Kalbėjo N. Yorko valst. seimelio narys Frederick D. Schmidt, prel. J. Balkūnas, svečias iš Brazilijos - T. J. Bružikas, SJ, ukrainiečių vardu M. Leskiw ir latvių I. Rupners. Latviai su estais protesto eisenoje žygiavo drauge su lietuviais. Demonstracija, kurią sekė UPI atstovai, vyko dvi valandas.

Jony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal.

Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q. Tel. 366-6237
[vairi industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame [vairius patarimus, [kainavimus, be jokio atlyginimo. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina.

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q.
601 St. Jean Road.
Tel. 695-3883

- Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kita
- Montrealiečiams lengvai pasiekama greitkeliu Nr. 40 arba Nr. 20.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street
LaSalle, Que.

TEL:
366-0500, 366-4203

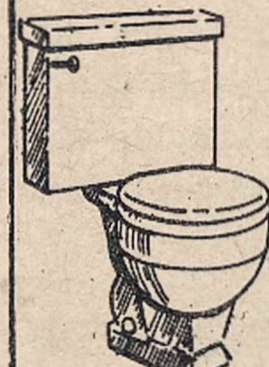
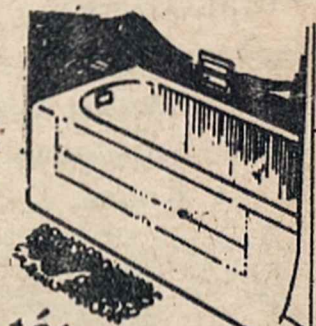
- Taisymas ir dažymas automobilių
- Pardavimas ir taisymas Chaparral firmos snowmobile ir Moto firmos snowblower

Sav. G. Desrochers

Jetté & Frères

VISKAS - MODERNIEMS NAMAMS

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Ltée

Plumbing & Heating kontraktorius.

140-2e AVENUE - 366-0330

366-7818

LAURENT DAIGNEAULT
Président

PARDAVIMAS

Imperial - Chrysler - Dodge - Charger
Coronet - Challenger - Swinger - Demon
Camions DODGE Trucks

7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.

Mechanizotomis priemonėmis įvairius ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės taisymas ir dažymas. Kreiptis: De La Verendrye Blvd.

Tel. 365-3364

LOS ANGELES

VYT. KAŠELIONIS

Be žado klausiausi gegužės 21 d. vidurnaktį telefoninio pranešimo, kad gegužės 18 d. Kaune susidegino lietuvis Romanas Kalantas. Jo pagerbimui gegužės 22 d., pirmadienį, 11 val. dienos, Los An-

ATKELTA IS 11 psl.

erdvią salę, samdo lietuvišką orkestrą ir kviečia geriausius iš geriausių programos atlikėjus. Šiais metais Joninės bus daug įspūdingesnės ir žiūrovams akys tikrai neužsimerks ir šypsena per dvi valandas tikrai bus maloni. O kodėl? Todėl, kad atvažiuoja dar niekam nematytas ne tik mūsų kolonijoj, bet ir apylinkėse, išskyrus Londoną, nebuves Montrealio Meno Ansamblis "Gintaras" 50 jaunuolių sąstata, jie išpildys dviejų valandų programą. Prisimenu aš ir jūs, kurie buvote 1970 metais per Lietuvį Dieną Londone, kad daugiausia ovacijų kėlė ir plojo Montrealio "Gintarui". Joninėms "Gintaras" ruošia visai dar nematytą naują programą, kurią atvažinę pamatysite.

Salė, galinti sutalpinti apie 1000 žmonių, yra gerai žinoma ne tik kanadiečiams, bet ir amerikiečiams, kuriems teko čia būti net iš tolimiausių kolonijų, kaip Čikaga, New Yorkas, Rochesteris ir kt. Tad nuoširdžiai kviečiame ir su malonumu laukiame visų ir iš visur. Ta proga norėtusi priminti, kad mūsų tautinių šokių grupė "Nemunas" šią vasarą vyksta į Čikagą į IV-ją tautinių šokių šventę (ir bevelk visi yra skautai), tai savo atvykimu prisidėsite prie kelionės išlaidų padengimo.

Kad Joninės nebūtų nuobodžios, kalbėtojų daug nebus: atidarymas, skautų vietininko Ed. Gudaičio žodis, Jonų pagerbimas prisegant po rožę, ir po to prasidės programa. Tad kviečiame visus iš Amerikos ir Kanados artimesnių ir tolimesnių apylinkių atsilankyti, o rengėjai stengsis, kad atvykę svečiai ne nuobodžiautų. K-to sekr.

1972. VI. 7

geles miesto centre, prie Federal Building/Valstybinio pastato/ lietuviai surengė demonstraciją. Man skambino jauna studentė, viena iš organizatorių.

Menkai tą naktį miegojau. Kokių yra okupuotoje Lietuvojeryžtingų, drasių, pasiaukojančių, nieko nebijančių lietuvių? Ar panašių pasišventėlių yra užsienio lietuviuose? Rusai gali bandyti ir R. Talantą apšaukti koku niekšu, bepročiu kaip jiems įprasta. Kiekvienas daras lietuvis kiekvienas rusams nepadlaižaujantis jiems yra ar beprotis ar šiaip nusikaltėlis. Rusai nori žmones "suvirinti", "suvienodinti".

Pirmadienio 11 val. prie Federal Building pastato, kuriame yra užsienio pasų agentūra ir eilė kitų svarbių valstybinių įstaigų, jau vaikščiojo apie 200-250 lietuvių, nešini apie 30 ar daugiau plakatų, šaukiančių: Laisvės Lietuvai. Ir lietuviai nori lygių teisių. Rusai draudžia tikėti Dievą. Rusai, lauk iš Lietuvos. Sovietų Rusijoje persekiojami žydai ir lietuviai. R. Kalantas susidegino protestuodamas prieš Lietuvos okupaciją. Lietuvis Kalantas mirė kankinio mirtimi. R. Kalantas įrodė, kad lietuvių negalima nugalėti. Pasauli, išgirski lietuvių laisvės šauksmą. Ir t.t.

LOS ANGELES, netoli San Jose, kur dabartiniu metu sprendžiama Angela Davis, organizavusi teroristini teismo užpuolimą, pagrobtas lėktuvas ir jo grobikai reikalauja milijono dolerių, o taip pat paleisti teisiamąją Angela Davis.

hamilton

Gegužės 20 vakaro Bronė ir Bronius Venslovai savo namuose atšventė 10 metų gyvenimo sukaktį. Šeimnininkai buvo nustebinti, pastebėję riedančias mašinas viena paskui kita į kiemą ir neprašytus svečius slenkančius tiesiai į jų namus ir netusčiomis rankomis. Vėliau paaiškėjo, kad šio "slapto samokslu" kaltininkais buvo jų geri prieteliai - Giedrimai.

Jų kvietimu, svečiai pilnai užpildė namų patalpas, kurios neseniai gražiai įrengtos ir skoningais papuoštos. Susirinkusius linksmino geras akordeono muzikantas p. Gudelis. Sukaktuvininkus sveikino prel. dr. J. Tadarauškas, prieš 10 metų juodu surišęs moterystės ryšiais. Viešnagėje dalyvavo ir tik ka iš Lenkijos atvykusi čia apsigyventi, gražiai nuaugusi panelė Agurkytė, gyvenanti arti Hamiltono, Burlingtono mieste.

B. Venslovas padėjo už dovanas ir staigmenos iniciatoriams už tokį malonų pobūvį, ir už sveikinimus ir visiems dalyviams už gausų atsilankymą.

Rengtoji staigmena praėjo labai malonioje ir draugiškoje nuotaikoje.

B. ir B. Venslovai Hamiltono miesto rytų pusėje, prie E. greikelio turi moderniai įrengtą 18 kambarių motelį. Jis pats yra nuoširdus aukštaitis - jo žmona - iš Suvalkų trikampio lietuvaitė. Juodu augina vieną sūnų. Bendras ir sutartinas darbas jiems duoda gražių vaisių. Linkėtina sėkmės ir ateičiai.

montreal

DAILES PARODA

Šių metų spalio 7 d., šeštadienį, Montrealyje, 18 - sios Lietuvų Dienos proga, yra ruošiamas Montrealio Lietuvų Dailininkų-kių Dailės Paroda. Paroda įvyks didžiojo baltiaus salės prieškambarėje, modernioje "James Lyng" gimnazijoje.

Rengimo komitetas nuoširdžiai kviečia visus Montrealio dailininkus-es įregistruoti galimai didesnę skaičių savo dailės darbų į šią parodą.

Visi darbai bus peržiūrėti trijų narių Jury Komisijos. Komisijos sudėtis bus paskelbta vėliau.

Norėtumeme taip pat atkreipti dėmesį į būsimos parodos kalendorių: Registracija: Visi dailininkai, norintieji dalyvauti parodoje kviečiami registruotis iki 1972m. liepos 8d., pranešant numatomų darbų skaičių.

Darbų priėmimas: Jury Komisija peržiūrės visus darbus dailininkų-kių re-

SPORTAS

TAURO RUPESČIAI

Birželio mėn. 3d. Tauro sporto klubo tėvų komitetas, N. L. Redakcijos patalpose aptorė tolimesnes sportinio darbo gaires.

Svarstytas Toronto sp. klubo Vytis-Kvietimas Vagos stovyklon, kur būtų ruošiamas didesnio masto sportinės varžybos. Nutarta, jei atsirastų nebrangios transporto priemonės varžybose dalyvauti.

Lietuvių Dienos metų Montrealyje Taurui paves-ta suorganizuoti sporto varžybos. Sporto Vadovas

p. Otto šiuo klausimui padarė išsčius pranešimą.

Ateinančio sezono metu numatoma organizuoti mūsų jaunučių (iki 12 metų) dvi krepšinio komandas, jei susidarytų sąlygos ir jei atsirastų treneris prie Tauro būtų organizuojama ir mergaičių grupė.

PADEKA

Posėdžio metų N. L. B-vės vicep-kas p. L. Gureckas Tauro reikalams paaukavo \$25.00

Valdyba ir žaidėjai jam reiškia nuoširdžią padėką.

zidencijose, pagal susitarimą, tarp 1972m. rugpjūčio 15 d. ir rugsėjo 9 d. ir praneš savo sprendimą dailininkams ne vėliau kaip rugsėjo 12 d. Darbų pristatymas: Priimtų darbų transportu turės pasirūpinti patys dailininkai.

Parodos reikalais visi prašomi kreiptis į Gytį Vazalinską, 112 Lockhart Ave., Mtl. 304 Tel. 739-7251

18-SIOS KANADOS LIETUVIŲ DIENOS leidinys jau ruošiamas. Jame bus ir skelbimų skyrius. Visi, kurie nori leidinyje įdėti savo sveikinimus ar skelbimus prašomi nedelsiant juos, siųsti, Lietuvų Dienos Komitetui, 1465 De Seve St., Montreal 205,

Atentato ištiktas Alabamos gubernatorius G. Wallace dar guli ligoninėje.

VILA „DAINA“

CAPE CODE, prie JŪROS - "OLD SILVER" W. FALMOUNT, Mass. Išnuomuojami gražūs ir patogiai įrengti kambariai. Jūros vanduo šil-tas ir švarus, gražus pajūris. Maistas šviežias ir gerai pagamintas. Ošiantis miškas, nauja motorinė valtis, žuvininkams puikios sąlygos. Kaina prieinama, maloni aplinka. Dėl sąlygų skubiai rašyti ir užsakymus siųsti:

Sav. A. Daukantienė - Moriarty
124 Bellevue Rd.,
Squantum, Mass. 02171
U.S.A.

SKELBKITĖS KANADOS LIETUVIŲ DIENOS

***** LEIDINYJE *****

Skelbimų ir sveikinimų dydžiai ir kainos yra šie:

- a) Skelbimų - sveikinimų skyriuje:
visas puslapis - 8 x 5 colių - \$50.00
pusė puslapio - 4 x 5 colių - \$30.00
ketvirtadalis puslapio - 4 x 2,5 colių - \$15.00

- b) Tokio pat dydžio skelbimas ar sveikinimas tekste kainuoja 20% daugiau.

Kreiptis: P. Adamonis, tel: 722-3545, 256-5355

PETRAS VAUPSHAS

PETRAS VAUPSHAS
MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJOS "LITO"
VALDYBOS PIRMININKAS
Daugeliui Montrealio
lietuvų Petras Vaupshas
yra žinomas kaip aktyvus
lietuvų visuomenės na-
rys, pasireiškęs Aušros
Vartų parapijos veikloje,
3 kartus buvęs A. V. pa-
rapijos komiteto pirmininku.

Taip pat P. Vaupshas
yra ilgametis Lito narys.
1971 metais 3-jų metų ka-
dencijai išrinktas į Lito
valdybą, sekmingai ėjo
pirmojo vicepirmininko
pareigas, visuomeniniu-
se reikaluose nuo š. m.
balandžio mėn. 11 dienos
eina Lito valdybos pirmi-
ninko pareigas.

P. Vaupshas yra gimes
1916 metais Montrealyje,
jo tėvai Julius ir Fleonora
Vaupshai buvo vieni pir-
mųjų Montrealio lietuvių,
organizatoriai ir fundato-
riai šv. Kazimiero parapi-
jos.

P. Vaupshas yra baigęs

Montrealio universitetą
B. A. ir B of F. D. laips-
niais 16 metų vertėsi biz-
niu. Dabar jau 15 metų jis
dirba Aukštesniojo poli-
technikos mokykloje ei-
damas įvairias pareigas.
Jis laisvai vartoja anglų,
francūzų ir Lietuvių kal-
bas. Jis yra pastovus ir

aktyvus lietuviškos ben-
menės narys. J. Š.

Tarp JAV ir Lenkijos
buvo pasirašyta konsula-
rinė konvencija. Papildo-
mi konsulatui š. m. gruo-
džio mėn. bus atidaryti:
JAV – Krokuvoje, o Len-
kijos – New Yorke.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAU-
SIAME TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

IMA

5½% už depozitus

6% už šėrus (numatoma)

6% už taupymo s-tas

6¼% už 1 m. term. dep.

6½% už 2 m. term. dep.

8% už asm. paskolas

8¼% už mortgičius

Kapitalas virš penkių milijonų dolerių

ASMENINĖS PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGI-
ČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto.
VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet
nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju
apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus
sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min.
iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir
rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta)

BUSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West,
Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

SIMAS MIGLINAS

LIETUVA

sovietinės agresijos dokumentuose

10

To pasikalbėjimo metu Molotovas pareiškė, jog Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes Sovietų Sąjunga užėmusi savo saugumo sumetimais. Nors sovietai ir sudarę su Vokietija draugiškumo paktą, tačiau atsargumas reikalingas. Be to, netolimoje ateityje mažosios valstybės vis vien turėsiančios išnykti. Dėl to Lietuvai ir kitoms Baltijos valstybėms geriau, esą, įsijungti „į garbingą sovietinių respublikų šeimą“, negu būti Lenkijos ar Vokietijos pagrobtais. Už tai Lietuvos dabartinė vyriausybė turinti apsiprasti su tvarka, kuri ateityje turės būti įvesta.

Krėvei-Mickevičiui priminus lietuvių tautos meilę laisvės ir jos siekimą ir sunkmečiais, priešinantis pavergimui, Molotovas atsakė: „mes sugebėsime lietuvių tautą įtikinti“. Tamsta matysi, jog nepraėjus nė keturiems mėnesiams Lietuvos gyventojai, atsiklausiami sovietinėse respublikose įprasta forma, pasisakys už įsijungimą Sovietų S-gon. (Meissner, 82 ir 83).

Pagal Kremliaus planą

1940 liepos 14-15 okupacinėmis sąlygomis ir komunistų partijos praktikuojamomis priemonėmis įvykus tariamiems „rinkimams“ į Liaudies seimą, lietuvių tauta negalėjo savo valią pareikšti, o skaičiumi negausi Lietuvos komunistų partija, teturėjusi apie 700 narių (Dr. A. Garmaus liudijimu. Lietuvių archyvas, 5 p.), tevykdė sovietinio okupanto uždavinius, tautos valios klastojimu dangstydamą Sovietų S-gos agresiją.

1940 liepos 21 vadinamasis Liaudies seimas, tik-
14 psl.

rovėje neatstovęs Lietuvos gyventojų valią ir tevykdęs okupanto direktyvas, paskelbė Lietuvoje sovietinės santvarkos įvedimą, kurio palydu buvo Lietuvos įjungimas Sovietų Sąjungon. Pagal Kremliuje paruoštą planą, Molotovo Krėvei nusakyta.

Sovietų derybos dėl Suvalkijos trikampio

Raudonosios armijos pajėgoms užėmus Lietuvą ir Maskvai sparčiai vykdant joje sovietinės santvarkos įgyvendinimą, pagrečiui Kremlius vedė derybas su Vokietija dėl dalies Suvalkijos, kuri pagal 1939 metų rugpjūčio 23 dienos Maskvos-Berlyno slaptąjį papildomąjį protokolą (žiūr. psl. 63 ir 64) buvo priskirta Vokietijos įtakos sričiai. Kalbamas derybas Sovietų S-ga pradėjo „rinkimų“ į Lietuvos Liaudies seimą išvakarėse, 1940 liepos 13. Molotovas Vokietijos ambasadoriui Maskvoje perdavė Stalino pageidavimus, kuris, „dar kartą rūpestingai apsvarstė padėtį, susijusią su Lietuvos teritorijos juosta, ir priėjo išvados, ... (jog) esamomis aplinkybėmis šios teritorijos juostos perleidimas būtų sovietų vyriausybei nepaprastai nepatogus ir sunkus“ (Nazi-Soviet Relations psl. 166, Lietuva 1954, 6).

Šio kreipimosi pasekoje prasidėjusios derybos dėl dalies Suvalkijos, apimančios vakarų trikampį tarp Nemuno-Marijampolės-Suvalkų, truko iki 1941 sausio pirmosios dekados. Pradžioje Sovietai nacional-socialistinei Vokietijai pasiūlė 3860 000 aukso dolerių. Vokiečiai derybų keliu statė didesnius reikalavimus. 1941 metais sausio 10 Maskvoje buvo pasirašytas Slaptas protokolas, kuriuo Sovietų Sąjunga už nurodytą Lietuvos teritorijos dalį sutiko Vokietijai sumokėti 7500 000 aukso dolerių, kad galėtų geležine uždanga visą lietuvių tautą atskirti nuo ryšio su laisve.

Antrosios okupacijos perspektyvoje

Sovietų S-gos įvykdytoji pirmoji Lietuvos okupacija buvo pasėka Kremliaus sulaužymo su Lietuva tu-KLB Hamiltono apyl. pirm. K. Mileris iteikia lituanistines rėtų sutarčių. Šitan agresijos žygin sovietai leidosi ži-mokyklos pažymėjimą B. Pliskevičiutei. Ntr. M. Barusienės

nodami Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių vienišumą. Vakarų demokratijų pasyvumo ir nevieningumo demonstracija skatino Kremliaus plėšrumą.

Antroji sovietinė Lietuvos okupacija (o taip pat pavergimas kitų Centro ir Rytų Europos valstybių) atestavo Sovietų Sąjungos nevykdymą karo metais prisimintų įsipareigojimų, išduotų JAV ir Anglijai.

1941 rugpjūčio 14 dieną JAV prezidento Rosevelto ir Anglijos ministerio pirmininko Churchillio paskelbtus Atlanto Chartos nuostatus (sajungininkai a: nesieks teritorinių ar kitokių laimėjimų, b: nesutiks su jokiais teritoriniais pakeitimais, kurie būtų priešingi tos teritorijos gyventojų norui, c: pripažįsta teisę į nepriklausomybę visoms valstybėms, jos netekusioms) Sovietų Sąjunga įsipareigojo vykdyti 1942.1.1. 1941.V.26 pasirašytos Britų-Sovietų sutarties įvade taip pat pabrėžtas vadovavimasis Atlanto Chartos, prie kurios prisijungusi Sovietų S-ga, principais, o 5-me straipsnyje abi šalys pasižada nesiekti teritorinės plėtros ir nesimaišyti į kitų valstybių vidaus reikalus.

Pokary Sovietai elgėsi priešingai. O JAV, ėmusios vadovybės vaidmens, tebevykdė appeasement politiką. Tai buvo pastanga ieškoti sugyvenimo su Sovietų S-ga, šiai laužant duotus įsipareigojimus. Nuo 1947 metų JAV politikoje sovietų atžvilgiu įvyko posūkis. Pradėta vykdyti containment-sulaikymo politika po to, kai Kremlius buvo pavergęs per šimtą milijonų europiečių.

Sulaikymas savo turiniu artimesnis sutikimui su esama padėtimi, negu tesėjimui Atlanto Chartos nuostatais tautoms duotų įsipareigojimų.

NEPRIKLAUŠOMA LIETUVA

GRAŽIOS LIETUVIŠKOS VESTUVĖS

Džiugu yra kai lietuviškas jaunimas sukuria tikrą lietuvišką šeimą, tai patikrina tolymesnį lietuvių išlaikimą.

Gegužės mėn. 27 d. Aušros Vartų bažnyčioje įvyko puikios Onutės, Karolinos, Būzaitės ir Narvido Vinco Baršausko vestuvės.

Jungtinių apeigas atliko kun. L. Zaremba J. S. Mišiu metu giedojo Aušros Vartų parapijos choras ir

solystas A. Keblys.

Jaunuosius asistavo penkios poros pabrolių ir pamergių: L. Baršauskas, ir L. Gudaitė, F. Plioplys ir M. Būzaitė, F. Vaupshas ir R. Veleniškytė, J. Maskoliūnas ir Ir. Gorklytė, J. Lukaitis ir G. Zanella, ir mažieji R. Gyvis, M. Adamonytė, E. ir D. Jankutės.

Vestuvinę puotą šauniai pravedė, A. Vaupshas. Dalyvavo arti 200 svečių. Šokiams grojo geras orkestras. Jaunieji gavo visą eilę sveikinimų iš Cle-

O.M. ir N.U. BARŠAUSKAI

velando, New Yorko, Baltimores, Bostono, Delhay ir kitur, o taip pat brangių dovanų. Kalbėjo abiejų tėvai ir artimieji. Pabaigoje padėkos žodį tarė ir pats, jaunas N. V. Baršauskas.

Vestuvinė puota buvo baigta kanadiečių vestuvinėm ceremonijom.

Jaunieji povestuvinėn kelionėn išvyko į Disney Land, Floridon.

Onutė, Karolina, Būzai-

tė – Baršauskienė visą laiką buvo aktyvi Montrealio lietuviškos bendruomenės veikloje, nuolatine įvairių parengimų talkininkė, Aušros Vartų parapijos choro chorystė, L. K. Mindaugo šaulių kuopos šaule, ji baigė aukštesniąją mokyklą ir Magil konservatoriją.

Narvidas V. Baršauskas taip pat yra aktyvus lietuviškos bendruomenės narys, baigęs aukštesniąją mokyklą, yra banko atsaikingas tarnautojas.

Tenka pasidžiaugti nauja lietuviška šeima ir palinkėti jiems ilgų ir laimingų metų.

J. Šiaučiulis

SUDBURY, ONT.

"Geležinis vilkas" medžiotojų ir žūklautojų klubo p-kas Stasys Krivickas, French River upėj pagavo 60 svarų "sturgion" žuvį. Vargo ir prakaito padėta, daug kraujo paaukota uodams, bet gražus 60 svarų "sturgion" jo rankose. Sveikiname.

CAPE COD RAMIOJE IR GRAŽIOJE VIETOJE ISNUOMUOJAMI ATOSTOGAUTOJAMS KAMBARIAI SU MAISTU.

Arti prie pajūrio šilto vandens srovių, paplūdimis tik 2-3 minutės nueiti pesčiam.

Norintieji prašome dabar užsisakyti kambarius.

Tel. (617) 775-7841

Adresas: E. Grušienė
85 Standish Way,
W. Yarmouth, Mass. 02673
U.S.A.

CFMB LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.

PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

BELLAZZI-LAMY INC.

(VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai. Izoliacija. Ten-Test.

Masonite, statybinis popieris, cementas,

B. P. išdirbiniai ir visa kt.

7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LaSALLE

TEL. 366-7281

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išorės taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos (Lietuviams nuolaida)

Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Universal Cleaners & Tailors

B. KIRSTUKAS

239 FOURTH AVENUE
(at Wellington St.)

Tel. 769-2941

Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsakymus, vyriškus paltus, kostiumus ir kelnes. Aukštos kokybės medžiagos.

DE LASALE HARDWARE

W. THEROUX prop.

7688 Edouard, LA SALLE.

TEL. 365-0470.

Pour la maison la plus blanche du quartier... blanc brillant à pouvoir couvrant incomparable.

\$0.00 GAL.

Le meilleur émail blanc au Canada, pour usage extérieur sur portes et boiseries.

\$0.00 GAL.

Confère lustre, beauté et protection à toutes les surfaces extérieures. Couleurs inaltérables. Une couche suffit.

\$8.50

La peinture qui résiste le mieux au cloquage. Votre maison garde son aspect de fraîcheur durant des années.

\$0.00 GAL.

La teinture d'extérieur tout usage. Pour clôtures, pignons, tables et parements. Longue durée. Protège et embellit.

\$0.00 GAL.

PEINTURE "ACHAT-BONI".... BLANC SEULEMENT —

peut être coloré moyennant un léger supplément

\$5.50 GAL.

- LATEX D'INTÉRIEUR
- SEMI-LUSTRE D'INTÉRIEUR
- ALKYD D'EXTÉRIEUR
- PORCHES ET PLANCHERS — GRIS

montreal

- APIE LIETUVOS UNIVERSITETUS Lietuvių Profesorų draugija išleido stambų leidinį - 912 puslapių knygą, kuri sverianti net tris su puse svarų. Profesorų draugijos

adresas: Prof. S. Dirmanas, 6616 So. Washtenaw, Chicago, Ill. 60629.

INŽ. VALDAS ADAMKUS rengia garbės svečiam priėmimą Pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės metu Čikagos amfiteatro patalpose.

TAUTOS FONDO Atstovybė D. Britanijoje parengomis pasiskirstė sekančiais: pirmininkas - P. Mašalaitis, išdininkas - J. Vilčinskas, sekretorius - J. Lūža, nariai: Z. Jūras ir A. Jovaraš. Atstovybės adresas: 2 Ladbroke Gardens, London, W 11 2 PU, England.

- Ryšium su R. Kalantos mirtimi, vokiečių žymiausias žurnalas "Der Spiegel" 29.5. numeryje patalpino viso puslapio straipsnį, kuriame duodama S. Kudirkos teismo proceso ištraukos. Yra S. Kudirkos nuotrauka.

Str. pavadintas: "Duokite Lietuvai nepriklausomybę".

- BOSTONO kultūros klubo susirinkime buvo pasveikinti du sukaktuvinkai - poetas satyrikas Antanas Gustaitis ir dramaturgas Stasys Santvaras, pirmasis sulaukę 65, o antras jau 70 metų amžiaus.

Grupė Kalifornijos daktarų vienoj gydytojų konferencijoj padarė labai svarbų pranešimą. Jų tyrimai nustatė, kad sužeisti galvos smegenys turi savybę atstatyti sužalotas vietas. Smegenys savime užpildo sužeistas tuštumas.

Lenkijoje Sokolov Podlaski rajone gegužė pradžioje buvo surentos Lietuvos dienos. Buvo skaitomos paskaitos apie Lietuvos kultūrinį gyvenimą, apie lietuviškas dainas, meną ir teatrą, bei mokslą.

MONTREALIO STUDENTAMS

Birželio 14 d, 7 val. vak. įvyks lietuvių, estų ir latvių išvežtųjų į Sibirą minėjimas.

Visi studentai yra kviečiami minėti dalyvauti. 7 val. vak. visi renkasi Dominion S uere (šikštėje prie Peel ir Dorchester kur bus padėti vainikai ir po to įvyks žygis į rusų konsulatą.

Studentai prašomi pasirošti atitinkamus plakatus ir su jais atvykti į nurodytą vietą. Dėl informacijų prašome kreiptis į studentų komiteto narius. Montrealio lietuvių studentų valdyba.

ALENA DEVENIENE išrinkta Santa Monica Lietuvių Klubo garbės nare. Pastaraisiais metais jai vadovaujant ypatingai pagyvėjo klubo veikla. Klubas šiais metais mini savo veiklos dešimtmetį.

LOS ANGELES Lietuvių Namų valdyba paskyrė 700 dolerių premiją už šiemis namams projekto pagaminimą. Kalbamam konkurse galės dalyvauti tik lietuviai architektai.

Remigijus Valaitis ilgąmetis 20 amžiaus Kaune dienraščio ir pastaruoju metu "Drauge" administratorius mirė gegužės 25 d. Chicagoje.

Lietuvių inžinierių sąjungos suvažiavimas įvyks Washingtonė šiuo metų spalio 7-8 dienomis.

MARGUČIO radio programos 40 metų sukaktuvės Chicagoje iškilmingai paminėtos pikniku ir po buviais.

Daininkė Gina Čapkauskienė iš Montrealio vyks į Los Angeles ir biržę.

lio 18 d. dalyvaus kartu su Stasiu Baru Marshall mokyklos salėje rengiamam koncerte.

JANINA MILAKNIENĖ, Jono Staniulio duktė turėjo ligoninėje operaciją kuri pasibaigė sėkmingai. Šiandienomis ji grįžta į namus. Linkime visiškai pasveikti.

- M. KRINGELIS laiške į mūsų redakciją, atkreipia dėmesį į tai, kad neseniai miręs A. Greibus neturėtų būti vadinamas "raudonu" ar "baltu". Jis yra išauuginęs lietuviškoje patrioti - nėje dvasioje savo šeimą. Jeigu jis turėjo vienokius ar kitokius politinius įsitikinimus, tai čia jo asme-

ninis reikalas ir dėl to jis niekam skriaudos nepadarė. Jis užsitarnavo, kad apleidęs šį pasaulį, būtų paliktas ramybėje. Juk jis nemaža kentėjo.

JUANA VIZGIRDAITE atvykusi buvo pasveikinti pushbrolis Vitą ir Klaudijų Kuncevičius, kurie šiais metais yra gavę iš universiteto pirmuosius mokslo laipsnius. Juana prieš kiek metų su tėvais išvyko į Chicago ir ten dabar studijuoja Chicago universitete.

STYRU ŠEIMA buvo išvykusi į Hamiltoną ir šia proga dalyvavo Toronto lietuvių kapinių ir naujosios bažnyčios pamatų prakasimo iškilmėse.

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas	5.0%	Asmenines	8.5%
Taupomasis s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.5%
Term. ind. 1 metams	6.25%	Čekių kredito	9.0%
Term. ind. 2 metams	6.5%	Investacines	nuo 9% iki 12%
Term. ind. 3 metams	6.75%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.
Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 valandos.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 v. ir vakarais — pirm., trečiad. ir penktad. nuo 7 iki 9 v.
Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio mėnesio 15 dienos iki rugsėjo mėnesio 15 dienos ir per visus ilguosius savaitgalius.

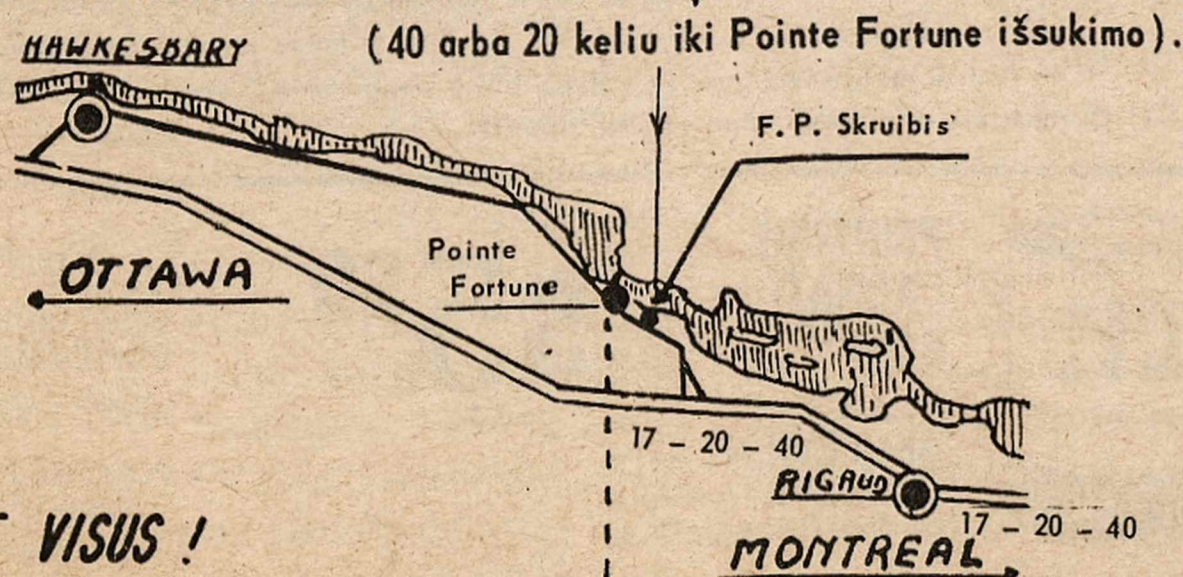
BIRŽELIO 18 d., SEKMADIENI, P. F. SKRUIBIO VASARVIETĖJE
MONTREALIO IR OTTAWOS LIETUVIŲ
PIRMOJI VASAROS

gegužinė!

KILNUS TIKSLAS: - LIETUVIŠKAI SPAUDAI PAREMTI.

S M A G I P R O G A: - PAMATYTI IŠ DAUGELIO VIETŲ SENUS PAŽISTAMUS, O TAIP PAT PALIKTI ATMINIMUI DAUGELI VEIDU LAIKRAŠČIO PUSLAPIUCSE.

KELIAS Į NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS GEGUŽINĘ:

KVIEČIAME VISUS!